

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

До захисту допущено:
Завідувач кафедри
_____ Лисенко Гелена Людвігівна
«___» _____ 20__ р.

Дипломна робота
на здобуття ступеня бакалавра
за освітньо-професійною програмою «Германські мови та література
(переклад включно), перша – німецька»
спеціальності 035 «Філологія»
на тему: «Текстуальні особливості німецькомовних політичних новин (у
перекладацькому аспекті)»

Виконала:
студентка IV курсу, групи ЛН-61
Волкова Анна Юріївна _____

Керівник:
канд. філол. наук, доц.
Беззубова Олена Олександрівна _____

Консультант: _____

Рецензент:
доцент, к. пед. н.
Тікан Я. Г. _____

Засвідчую, що у цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань.

Студентка _____

Київ – 2020 року

**Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики
Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальність – 035 «Філологія»

Освітньо-професійна програма « Германські мови та література (переклад включно), перша – німецька»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Лисенко Гелена Людвіговна

«___» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу студенту

Волковій Анні Юрївні

1. Тема роботи « Текстуальні особливості німецькомовних політичних новин (у перекладацькому аспекті) », керівник роботи
Беззубова Олена Олександрівна, канд. філол. наук, доц., затверджені наказом по університету від «___» _____ 20__ р. № _____
2. Термін подання студентом роботи
3. Робота направлена на вивчення текстуальних особливостей медіатекстів.
А також вивчення та виявлення особливостей перекладу німецькомовних політичних онлайн новин.
4. Зміст роботи складається зі вступу, трьох розділів з висновками до них, загальних висновків на українській та німецькій мовах та списку використаних джерел.
5. Джерелами ілюстративного матеріалу слугували 39 інтернет-статей.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 17.02.2020

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Подання теоретичної частини роботи на перевірку науковому керівнику		
2.	Подання практичної частини роботи на перевірку науковому керівнику		
3.	Подання дипломної роботи на перевірку на плагіат		
4.	Подання дипломної роботи на рецензування		

Студентка

Волкова Анна Юріївна

Керівник

Беззубова Олена Олександрівна

АНОТАЦІЯ

Volkova Anna. Textuelle Merkmale deutschsprachiger politischer Nachrichten (im Übersetzungsaspekt). Bachelor-Diplomarbeit. – Nationale Technische Universität der Ukraine «Igor Sikorsky Kyjiwer Polytechnisches Institut». – Kyjiw, 2020.

Der Medienraum entwickelt sich aktiv und soziale Netzwerke werden allmählich zum wichtigen Kanal der Informationsverbreitung. Heutzutage sind Online-Nachrichten eine der zugänglichsten und bequemsten Möglichkeiten schnell herauszufinden, was in der Welt geschieht. Online-Publikationen haben ein bestimmtes Format und eigene Merkmale. Die Veröffentlichung von Nachrichten und die Übersetzung von Nachrichtentexten soll in kürzester Zeit erfolgen. Gleichzeitig sollte der Übersetzungstext je nach gesellschaftspolitischer Situation für das Zielpublikum angepasst werden.

Der Prozess der Übersetzung von Internet-Medientexten bringt bestimmte Schwierigkeiten mit. Zunächst hängen diese Schwierigkeiten mit den Realitäten zusammen, die für verschiedene Kulturen charakteristisch sind, sowie mit lexikalischen, grammatischen, pragmatischen Sprachproblemen. Die Relevanz der Sprachforschung der Übersetzung publizistischer Texte ist infolgedessen unbestreitbar.

Das Ziel der Arbeit ist es, die Besonderheiten der Übersetzung deutschsprachiger politischer Online-Nachrichten zu untersuchen und zu identifizieren.

Um dieses Ziel zu erreichen, sind folgende Aufgaben geplant:

- die Begriffe «Text», «Stil» und «Medientext» zu untersuchen und zu definieren.
- die Merkmale von Nachrichtentexten hervorzuheben.
- Mittel der Übersetzung von Online-Artikeln aus dem Deutschen ins Ukrainische zu identifizieren.

Der Gegenstand der Forschung sind die Texte politischer Online-Nachrichten, die Besonderheiten deren Übersetzung ins Ukrainische.

Die Materialien der Studie sind Internetartikel von Seiten der Deutschen Welle und der Frankfurter Allgemeinen sowie Mikroblogs der sozialen Netzwerke Facebook, Twitter, Instagram und Telegram aus den Jahren 2019-2020.

Die theoretische Bedeutung der Arbeit liegt in der Identifizierung der Übersetzungstransformationen, die bei der Übersetzung von Internetartikeln verwendet werden, und ihrer spezifischen Merkmale.

Die praktische Bedeutung der Arbeit liegt in der Möglichkeit, die erzielten Ergebnisse bei der Übersetzung publizistischer Texte anzuwenden.

Der Autor des Nachrichtenartikels verwendet verschiedene stilistische, lexikalische, grammatikalische und syntaktische Techniken in den Nachrichten, um Dynamik und Ausdrücke hinzuzufügen, die den Leser beeinflussen sollten. Dazu verwendet er Stilmittel, die den Nachrichten Ausdruckskraft verleihen und eine expressive Funktion haben.

Nachdem wir die charakteristischen Merkmale von politischen Nachrichtentexten herausgefunden hatten, legten wir die Hauptwege ihrer Übersetzung und lexikalische, grammatische, lexikalisch-grammatikalische Übersetzungstransformationen fest: Namen und Realien werden durch Transliteration übersetzt. Phraseologismen werden wörtlich übersetzt, oder es wird nach Entsprechungen in der Sprache der Übersetzung gesucht. Unter anderen Transformationen, die bei der Übersetzung von Internetartikeln berücksichtigt werden, können wir folgende hervorheben: Konkretisierung, Verallgemeinerung, antonymische und deskriptive Übersetzungen, lexikalische und grammatikalische Ersetzungen, Umordnungen, Aufteilung und Zusammenfügen von Sätzen sowie Änderungen in der Struktur.

Stichwörter: journalistischer Stil, Medientext, Online-Nachrichten, politische Nachrichten, stilistische Merkmale, Übersetzungstransformationen.

ЗМІСТ

ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ СТИЛЬ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ	9
1.1 Сутність поняття текст.....	9
1.2 Поняття стилю тексту	13
1.3 Характеристики медіатексту	17
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	20
РОЗДІЛ 2 СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ	22
2.1 Функціональні особливості новин та онлайн новин	22
2.2 Функціональні характеристики політичних новин	33
2.3 Стилiстичні особливості на лексичному рівні.....	40
2.4 Стилiстичні особливості на синтаксичному та граматичному рівнях	45
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	49
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ НОВИН	51
3.1 Переклад та перекладацькі трансформації	51
3.2 Лексичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей	52
3.3 Граматичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей	58
3.4 Лексично-граматичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей	63
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	65
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	67
ZUSAMMENFASSUNG.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71

ВСТУП

В ХХІ столітті медіа-простір представлений різноманітними каналами розповсюдження інформації: телебачення, газети, радіо, а також соціальними мережами та мікроблогами. Медіа-простір активно розвивається, соціальні мережі поступово перетворюються на важливий канал розповсюдження інформації.

Онлайн новини відіграють велику роль в інформуванні та формуванні світогляду населення. Наразі вони є одним із доступних та зручних варіантів для швидкого ознайомлення із подіями у світі. Онлайн видання мають специфічний формат, свої особливості подачі матеріалу читачу. Сьогодні публікація новин і переклад текстів новин відбувається в найкоротші терміни. При цьому текст перекладу необхідно адаптувати для цільової аудиторії згідно з соціально-політичною ситуацією.

Переклад текстів інтернет-ЗМІ має свої труднощі. У першу чергу, ці труднощі пов'язані з реаліями, які характерні для різних культур, а також мовними проблемами: лексичним, граматичним, прагматичними. Тому актуальність лінгвістичного дослідження є незаперечною.

Метою роботи є вивчення та виявлення особливостей перекладу німецькомовних політичних онлайн новин.

Для досягнення поставленої мети передбачається виконання таких **завдань**:

- розглянути та визначити поняття «текст», «стиль» та «медіатекст».
- виділити особливості новинних текстів
- виявлення засобів перекладу онлайн статей з німецької мови на українську мову.

Об'єктом дослідження є німецькомовні політичні інтернет-статті, предмет дослідження складають текстуальні особливості політичних інтернет-статей та специфіка їхнього перекладу українською мовою.

Матеріалами дослідження слугували інтернет-статті з сайтів Deutsche Welle та Frankfurter Allgemeine, а також мікроблоги у соціальних мережах Facebook, Twitter, Instagram та месенджері Telegram за 2019-2020 роки.

В роботі було застосовано такі **методи дослідження та прийоми**, як теоретичний аналіз для детального вивчення особливостей публіцистичного стиля, а також стильовий прийом для визначення стилістичних особливостей новин. Лінгвістичний аналіз для ознайомлення та вивчення стану проблем, аналіз суцільної вибірки для відбору матеріалу дослідження.

Теоретичне значення роботи полягає у висвітленні перекладацьких трансформацій, які застосовуються при перекладі інтернет-статей, та їх особливості, що робить внесок у розвиток теорії перекладу.

Практичне значення роботи ґрунтується на можливості застосування основних положень у навчальній роботі — в теоретичних курсах з лексикології та стилістики німецької мови.

Апробацію результатів представленої роботи оприлюднено на XII Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов» (м. Київ, 2020). Деякі положення були висвітлені у статті журналу «Молодий вчений» (№5 (81) травень 2020).

Робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до них, загальних висновків на українській та німецькій мовах та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ СТИЛЬ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

1.1 Сутність поняття текст

На сьогодні поняття тексту розглядається з урахуванням різних аспектів, текст досліджується не лише з точки зору лінгвістики або філології, а й з точки зору психології. Під текстом розуміють висловлювання, які можуть відрізнятися за обсягом, побудовою та способом викладу.

Тобто текстом може бути невелике висловлювання, яке складається з декількох речень, або цілий роман, який складається з декількох сотень сторінок. Таким чином текстом називають і одне просте речення, і одне слово. Головним є те, що це речення, або слово мають передавати певну інформацію. Так звані короткі тексти (*kleine Texte*) є специфічним лінгвістичним явищем. Вони представлені у рекламних оголошеннях, на етикетках одягу, продуктах харчування тощо.

Наразі не існує загальноприйнятого поняття тексту, тому розглянемо декілька понять з різних аспектів. Термін текст може використовуватись для позначення і цілісного висловлювання, і й відносно закінченого за змістом речення або уривка. Слово «текст» може вживатися і, наприклад, у нетермінологічних значеннях як «текст вправи», «текст до кадрів фільму» тощо [16].

У лінгвістиці текст визначають як:

- максимальну одиницю мови найвищого рівня мовної системи;
- продукт мовлення;
- одиницю, що виражає судження;

- цілісне і зв'язне повідомлення, складене для передання та збереження інформації;
- суму, сукупність або множину фраз; структурну і смислову єдність [11, 31].

Для аналізу текстів публіцистичного стилю ми визначимо наступне основне поняття для роботи: «текст розглядають як твір мовленнєвого та творчого процесу, який характеризується завершеністю, поданий у вигляді письмового документа, літературно оброблений у відповідності з типом цього документу, твір, який складається із назви (заголовка) і ряду особливих одиниць (надфразових єдностей), об'єднаних різними типами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв'язку, який має певну цілеспрямованість і прагматичну установку» [4, 18]. Наприклад, новина складається із вступу, викладення основної інформації, тобто зачину, а також закінчення. І всі ці елементи пов'язані один з одним і зберігають цілісність та логічність:

«Deutscher Corona-Impfstoff exklusiv für die USA? (Заголовок статті)

Eine Firma aus Tübingen forscht mit Hochdruck an einem Mittel gegen das Coronavirus. Einem Medienbericht zufolge versuchen die USA mit einer hohen Summe, sich die Arbeit der Forscher zu sichern. (Вступ)

Zwischen den USA und Deutschland gibt es einem Medienbericht zufolge Auseinandersetzungen um ein Tübinger Unternehmen, das an einem Impfstoff gegen das Coronavirus arbeitet. Wie die «Welt am Sonntag» unter Berufung auf Regierungskreise berichtet, versucht US-Präsident Donald Trump, Mitarbeiter der Firma CureVac mit hohen finanziellen Zuwendungen nach Amerika zu locken oder das Medikament exklusiv für sein Land zu sichern. Trump tue alles, um einen Impfstoff für die USA zu bekommen. «Aber eben nur für die USA», hieß es demnach in der Bundesregierung. Man sei «sehr daran interessiert», dass Impf- und Wirkstoffe gegen das neuartige Coronavirus auch in Deutschland und in Europa entwickelt werden, bestätigte ein Sprecher des Gesundheitsministeriums der Zeitung. Die Regierung sei in

intensivem Austausch mit der Firma CureVac. Deutschland, so ist in Berlin zu hören, versuche, das Unternehmen mit finanziellen Angeboten zu halten. Das Unternehmen selbst wolte sich zu der indirekten wirtschaftspolitischen Auseinandersetzung nicht äußern. (Основна частина)

Die Biotechfirma CureVac hat sich seit mehreren Wochen der Suche nach einem Impfstoff gegen COVID-19 verschrieben. «Das hat bei uns seit Januar Priorität eins», sagte Pressechef Thorsten Schüller. Das Unternehmen sei zuversichtlich, bis zum Sommer einen Impfstoffkandidaten zu präsentieren, der dann klinisch getestet werden könne» (Закінчення) (Deutsche Welle, 15.03.2020).

Мовознавці по-різному визначають текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Так текст (усний або письмовий) визначають як «мовленнєвий акт або ряд зв'язаних мовленнєвих актів, які здійснює індивід у певній ситуації» (Є. Косеріу) [20]. О. С. Кубрякова надає наступне визначення: «текст — реально висловлене (написане) речення чи сукупність речень (включаючи відрізок усного чи письмового мовлення будь-якої довжини, аж до цілого літературного твору усної народної творчості тощо), що, зокрема, може служити матеріалом для спостереження фактів даної мови» [13].

З наведених визначень можна побачити, що текст розглядають не лише як письмовий, а і як усний. Наприклад, текст на телебаченні подається не лише на словесному рівні, він, також, може бути у вигляді відеоряду або музичного супроводу. Тексти у радіо поєднуються з вербальними текстами та аудіоефектами. Для усного тексту характерна миттєвість і недовготривалість сказаного, на відміну від письмового тексту, який зберігається значно довше. Для усного тексту важливу роль відіграє просодія, міміка та жестикуляція, у письмовому ж тексті цю роль на себе беруть графічні засоби та розмітка тексту. До основних типів мовних текстів, крім письмового та усного, на сьогодні додають і електронний текст, або гіпертекст. Гіпертекст окреслюють як «систему, що дозволяє користуватися певним набором інформації так, щоб мати

до неї доступ у будь-якій послідовності» [17]. Як і письмовий текст гіпертекст також має структуру: заголовок, вступ, основна частина, закінчення. Але ці елементи можуть бути представлені нелінійно, а за допомогою гіперпосилань. Гіперпосилання надають додаткову інформацію, виділяють їх за допомогою кольору або підкреслювання, наприклад:

«*Das geht aus Daten der [Universität Johns Hopkins](#) in Baltimore hervor*» (Deutsche Welle, 08.04.2020).

Таким чином, письмовий текст та гіпертекст відрізняються і за обсягом, за допомогою гіперпосилань можливе членування великих обсягів інформації, що спрощує прочитання тексту читачу.

Зокрема, текст також може бути діалогічним та монологічним. Діалогічний текст представляють у вигляді реплік декількох осіб. Діалогічні репліки також можуть бути представлені у художніх текстах як мовлення персонажів. У публіцистичних текстах це може бути пряма мова або цитати, таким чином створюється умовний діалог з читачем. У ЗМІ діалогічний текст визначають як «сміслову позицію автора, яку він оформлює у тексті і подає читачеві, використовуючи засоби творення діалогів» [24]. У прихованій формі діалог подають у вигляді монологічного тексту. Монологічний текст подається від першої особи, його визначають як «текст, який є результатом фіксації мови однієї особи; текст, у якому представлений один автор» [12]. Тобто, монологічний та діалогічний текст відрізняються структурою мовленнєвої ситуації, а саме розподілом ролей учасників мовленнєвого акту.

1.2 Поняття стилю тексту

Кожному тексту характерний свій власний стиль. Стиль визначають як «явище в текстах, яке будує літературний комунікативний процес, разом з тим, він є не статичною властивістю тексту, а радше віртуальною якістю, яка в процесі сприйняття має бути реконструйована» [14]. Тобто, текст та стиль невід'ємно пов'язані один з одним, так при різних стилях текст має свої певні функції та характеристики. Таким чином, текст дотримується норм, які характерні певному стилю, не порушуючи правильність тексту. Але іноді тексти можуть виконувати одночасно декілька функцій, тобто вони можуть поєднувати одразу декілька стилей. Також текст та стиль разом залучені у важливому процесі — комунікації між автором та реципієнтом.

Таким чином, стиль співвідносяться з:

- з використанням мови;
- з текстом як з продуктом людської діяльності;
- термін «стиль» охоплює сам факт вибору або обмеження [29].

Це означає, що користувач мови може або повинен вибрати з області еквівалентних йому лінгвістичних засобів і конструкцій певні варіанти вираження, які, виходячи зі свого досвіду і рівня володіння мовою, оптимально відповідають реалізації його комунікативного задуму. Вибір варіантів вираження визначається зовнішніми умовами (сферою діяльності, соціальним середовищем, партнерами по комунікації тощо) і внутрішніми умовами (характеристиками самого спікера).

В. Флейшер і Г. Мішель говорять про наступні детермінанти стилю:

1. той, хто говорить / той, хто пише
2. слухач / читач
3. систему мовних знаків (мовні фактори)

4. суб'єкт повідомлення (позначення)
5. засоби комунікації (усні чи письмові)
6. тип комунікації (монолог або діалог)
7. стан справ в області комунікації (соціальна сфера і особливі обставини) [27, 13].

Стилем називається спосіб використання мовних засобів в конкретній ситуації спілкування. Це визначення стосується двох понять стилістики: індивідуального стилю людини і так званого функціонального стилю.

Під функціональним стилем (Funktionalstil) розуміють історично мінливий, функціонально і експресивно обумовлений спосіб вживання мовних одиниць у певній сфері людської діяльності. Термін «функціональний стиль» вказує на те, що з величезного арсеналу національної мови вибираються і об'єднуються в єдине ціле саме ті слова і вирази, ті морфологічні форми та синтаксичні конструкції, які найбільше підходять для виконання функції повідомлення в певній ситуації письмового або усного спілкування.

Стилеобразуючі фактори розташовані ієрархічно в функціональному підході. Типи функціонального стилю носять функціональний характер, їх класифікація повинна ґрунтуватися в першу чергу на соціальних факторах, а не на індивідуальних. Російський германіст Е. Ріезель виокремив п'ять різних функціональних стилів для німецької мови:

1. офіційно-діловий стиль (Stil des öffentlichen Verkehrs)
2. науковий стиль (Stil der Wissenschaft)
3. публіцистичний стиль (Stil der Presse und Publizistik)
4. стиль повсякденно-побутового спілкування (Stil des Alltagsverkehrs)
5. художній стиль (Stil der schönen Literatur) [2, 34].

Публіцистичний стиль є видом масової комунікації. Він поєднує у собі функції, мовні ознаки та засоби художнього, ділового та наукового стилів. Основними функціями є передача інформації та експресивний вплив. До ознак

або стильових рис відноситься відкрита оцінка мови, рекламний та масовий характер комунікації, точність, збірний характер мови з використанням займенників (wir, unser), стриманість та офіційний характер. До публіцистики належать такі типи текстів як: репортажі, агітаційні листівки різних видів, статті в газетах і журналах, а також в інтернеті [11]. Ці типи текстів, по-перше, об'єднують те, що вони призначені для засобів масової інформації та використовуються і поширюються в якості текстів засобів масової інформації. По-друге, вони характеризуються тим, що вони мають вплив на людей, тобто впливають на громадську думку, колективну освіту і професійну підготовку. Все, починаючи від вибору матеріалів і закінчуючи остаточним детальним формулюванням, все це підпорядковано цій меті. По-третє, тексти в ЗМІ відображають реальні факти, а не «вигадані» чи уявні, як тексти художньої літератури. Вони виникають як реакція свідомості на події, важливе для масового мислення і масових дій, і в певній мірі формують їх. По-четверте, в медійних текстах середовище не розкривається як сукупність окремих подій і фактів, а скоріше розкривається схильне і пророкує бажане або менш бажане і навіть небажаний розвиток подій. У деяких випадках інформація, що передається в текстах засобів масової інформації, поглиблює і уточнює досвід одержувача за допомогою повторного сприйняття (повторного читання). Якщо поняття свідомості оновлюється кілька разів (а це відбувається при регулярному відстеженні інформації в ЗМІ), то одержувач розробить способи інтерпретації, які вже призводять до образу, завершення оточуючого нас світу з кожним новим повідомленням ЗМІ. Це прив'язує читача до певної точки в сприйнятті довкілля і подає йому певну ідеологію, тобто точки зору, які повинні допомогти йому (читачеві) далі знайти свій шлях в інформаційному полі і порівняти всю інформацію з реальними фактами, щоб позиціонувати себе, своє «я», в навколишньому світі, щоб визначити самому собі оцінку того, що відбувається навколо. І в цьому сенсі тексти ЗМІ існують для того, щоб служити ідеологічними інструментами.

Залежно від того, чи виявляється позиція журналіста і яким чином, в функціональному стилі преси та журналістики виділяються різні нюанси. У тексті можуть бути коментарі, де автор стає навіть перекладачем і може маніпулювати читачем, щоб нав'язати йому свій спосіб бачення.

З лінгвістичних особливостей, перш за все, слід відзначити пов'язані з ідеологією концептуальні поняття, які з часом змінюються з поступовим визнанням існуючих зв'язків між індивідуальними обставинами й можуть відкрити іншу точку зору.

Що стосується вибору слів, то в текстах засобів масової інформації допускається оцінна і емоційно-забарвлена лексика, за винятком маргінальних, але навіть вони не можуть бути виключені в сатирично загострених коментарях. Вживаючи слова з певним оцінним характером автор, таким чином, може висловити своє ставлення.

В інформаційних та інформаційно-аналітичних жанрах засобів масової інформації з плином часу розвивалися специфічні концептуальні поля, в яких зображуються суспільно-політичні концепції свідомості. У більшості випадків це не політичні чи соціологічні терміни. Однак це специфічні для даної культури системи найменувань, згруповані навколо найбільш важливих соціально-політичних ідей та концепцій. Тут, наприклад, слід згадати такі системи іменування, як: вибори, дипломатичні відносини або переговори, державні візити, громадські організації, партії, конфліктні ситуації та військові дії, міжнародна торгівля, співробітництво в політичній та економічній сферах і багато іншого. Хоча ці терміни в цілому зрозумілі, вони також містять специфічні культурні особливості. Ці особливості яскраво проявляються в так званих газетних кліше.

Наявність цілої серії трафаретних словосполучень, кліше, належить до інших особливостей вибору слова в текстах ЗМІ. Кліше розглядаються як варіант

фразеологізмів, при якому взаємозамінність частин ускладнена або навіть неможлива за допомогою шаблонів.

Кліше — це готові форми для «відливання» фактів, які часто зустрічаються. Більшість з них засновані на моделі «іменник + дієслово», наприклад: *mit einem Besuch eintreffen, zu einem Abschluss kommen, eine Wahlkampagne starten, das Weltrüsten schüren, die Wirtschaft ankurbeln, die Spannungen anheizen, die Beziehungen aufnehmen* тощо.

Засоби масової інформації — це галузі, де різні культурні сфери досить інтенсивно стикаються один з одним. Часте використання іноземних слів у функціональному стилі публіцистики виникає від такого культурного контакту. Щоб викликати довіру, журналіст часто використовує в своїх матеріалах терміни, які до сих пір не були характерні для німців, але в процесі глобалізації перейшли до повсякденного використання. Їх незаперечна перевага полягає в тому, що вони, спираючись на давні загальноєвропейські реліквії (грецька і латинська мови), сьогодні виступають за непорушене суспільно-політичне та економічне спілкування [2, 43].

До медіа-текстів висуваються ті ж вимоги, що й до інших текстів, але їх розташування може бути дещо іншим. Послідовність, ясність та яскравість повинні бути попереду інших вимог для стилістично правильного тексту.

1.3 Характеристики медіатексту

І. Рогозіна визначає медіатекст як «вербальний твір, створений для здійснення опосередкованої комунікації у сфері засобів масової інформації, що регламентується чітко вираженою прагматичною спрямованістю та соціальною регуляцією» [7].

Перед прочитанням інтернет-статті читач звертає увагу на назву новини, основний текст можна прочитати після переходу за посиланням. Заголовки представляють собою короткі повідомлення, вони вже є самостійними завершеними текстами. Використовують різні типи заголовків, в основному переважають інформаційні та констатуючо-описові. Іноді в заголовках використовують запитання, щоб запропонувати читачу подумати над тим чи іншим питанням. Усі заголовки подаються точно, що надає можливість більш чітко зрозуміти тему матеріалу, а також дозволяє оптимізувати пошук статті або публікації на сторінках інтернету.

Особливістю медіатексту є те, що подача інформації може комбінуватися. Наприклад, вона може бути подана у текстовій, графічній або звуковій формі. Для новин дуже важливою є зв'язність тексту, оскільки без зв'язності новина може не донести сенс викладеної інформації. Для збереження зв'язності використовують сполучник, прикметники, а також лексичні повтори.

Текст новини може поділятися на певні підтеми, а розділяються вони абзацами. Кожен новий абзац — це інша тема чи підтема. Ці поділені частини обов'язково зв'язані між собою. На відміну від художніх творів новини не мають естетико-пізнавальну функцію їх головний принцип — логічне подання інформації, а також кожен з цих абзаців повинен містити завершену думку. Новина складається із вступу, викладення основної інформації, тобто зачину, а також висновків. Може бути присутня відкритість або смислова незавершеність, це дозволяє створити різні інтерпретації матеріалу.

Новини подаються послідовно, тобто їх можна називати лінійними новинами. Зміст новин подається послідовно і читач ознайомлюється із новиною послідовно: від початку і до кінця. Усі тексти повинні бути невеликими за об'ємом і правильно структурованими тому, що в умовах інформаційної перенавантаженої та обмеженого часу користувачі не здатні сприймати тексти, які переповнені інформацією.

Вони також можуть бути представлені, як гіпертекст, тобто вони мають певні гіпертекстові зв'язки. В інтернет-ЗМІ ці зв'язки можуть представляти гіперпосилання. Не всі новинні сайти мають ці гіпертекстові зв'язки, тому що якщо текст буде перенавантажений посиланнями, тоді читачу буде складно сприймати матеріал.

На відміну від друкованих ЗМІ або телебачення, медіатексти в інтернеті передбачають двосторонню комунікацію. Тобто велике значення має зворотній зв'язок з аудиторією, таким чином користувачі мають змогу прокоментувати матеріал, який вони прочитали, оцінити його та навіть поділитися ним у будь-якій соцмережі.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

В процесі аналізу теоретичних джерел, нами було виявлено наступне:

1) Текст вивчають різні науки — психологія, мовознавство, а також розглядають у масовій комунікації. Існує велика кількість визначень тексту. Ми вважаємо, що текст — це твір, який має логічну послідовність, завершеність та певну структуру, що допомагає зберігати цілісність та зв'язність тексту. Текст існує у письмовій, усній та електронній формах (гіпертекст).

2) Виявили, що текст невід'ємно пов'язаний зі стилем, який є способом використання мовних засобів та допомагає зберігати правильність тексту. Виділяють п'ять функціональних стилей — офіційно-діловий, науковий, публіцистичний, повсякденно-побутового спілкування та художній, які мають свої функції та характеристики, що відрізняють їх один від одного.

3) Детальніше ми розглянули публіцистичний стиль та виявили, що публіцистичний стиль поєднує у собі певні функції та засоби художнього, ділового та наукового стилів. До публіцистики відносять репортажі, агітаційні листівки, статті в газетах і журналах або в інтернеті. Його основними функціями є передача інформації та експресивний вплив.

4) За допомогою коментарів автор може впливати на читача, а також, використовуючи лексику з позитивною або негативною оцінкою, висловлює своє ставлення до подій.

5) Надали характеристики медійних текстів, які і виявили, що для правильного розуміння текст повинен бути зв'язним та логічним. Також використовують інформаційні та констатуючо-описові типи заголовків, вони подаються точно, це надає можливість коротко ознайомитись із матеріалом. Для полегшення читання текст новин поділяють на певні підтеми за допомогою абзаців. Тексти новин подаються лінійно. При цьому вони повинні мати певну структуру, щоб перенавантажувати читача інформацією. Особливою

характеристикою медіатекстів є двосторонній зв'язок — користувачі новинних порталів можуть коментувати, оцінювати статтю та ділитися нею в інших соціальних мережах.

Значення публіцистичного стилю зростає з кожним роком, а отже, тексти повинні відповідати всім вимогам для виконання функцій цього стилю.

РОЗДІЛ 2

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ

2.1 Функціональні особливості новин та онлайн новин

Стилістичні особливості новинних повідомлень тісно пов'язані із функціями публіцистичного стилю. Найбільш релевантними функціями новин є інформаційна та впливова функції. Інформування людей, тобто орієнтування читачів у подіях світу є головною метою новин. Новини повинні бути написані так, щоб будь-яка людина змогла отримати і зрозуміти інформацію про те, що відбувається, у її рідній країні чи у світі, і зробити власні висновки. Вони призначені надавати відповіді на запитання читачів й націлені на інформування аудиторії про найбільш значущі, характерні риси зображеного предмета без аналізу причинно-наслідкових зв'язків. Критеріями відбору фактів новин є своєчасність та несподіваність, а також близькість теми для аудиторії, для якої вона призначена. Підвищена конфліктність події також відіграє важливу роль, як і особа, яка має високий статус, або відоме ім'я.

Головною вимогою до новин є актуальність — відповідь на питання, чому ми пишемо про це саме сьогодні. Актуальність поділяється на декілька видів: безпосередня (в прямому сенсі), латентна (прихована), календарна (пов'язана з певною датою), власна актуальність (впровадження журналіста в інше середовище, участь в різних акціях), удавана актуальність [22, 10].

Основна функція текстів новин — надавати читачам знання про події, які є для них новими та інформативними. Наприклад, з початку цього року новою є інформація про захворювання COVID-19. Кожного дня з'являються статті про те, що відбувається в різних країнах та містах, наприклад стаття про ситуацію у Нью-Йорку:

«Trotz Corona: New York schläft nicht

Die Bilder von New York, die seit Wochen um die Welt gehen, zeigen den menschenleeren Times Square. Doch andere Teile der Metropole sehen weniger verwaist aus. Aus New York City Sophie Schimansky.

Die Apokalypse präsentiert sich im New Yorker Stadtteil Queens in strahlendem Sonnenschein. Einmal am Tag wage ich einen Spaziergang. Denn derzeit ist es ein Risiko, das Haus zu verlassen. Die Infektionsrate in meiner Nachbarschaft ist eine der höchsten in ganz New York City. Aufgewacht bin ich zu besorgten Nachrichten meiner Freunde und Familie aus Deutschland, und in den Morgennachrichten fiel mehrmals der Begriff «Epizentrum des Virus».

Als ich das Haus verlasse, erwarte ich Chaos, mindestens brennende Mülleimer. Aber es ist ruhig und warm, die Bäume blühen und weil weniger Autos unterwegs sind als sonst, kann ich die Vögel singen hören. Meine Nachbarn grillen im Vorgarten und spielen laute Musik. Sie teilen sich ihr Apartment mit drei Generationen, da nutzen sie jede Chance, um rauszukommen.

Die Fotos vom leeren Times Square und der ausgestorbenen Fifth Avenue gehen um die Welt. Doch die liegen in Manhattan, und Manhattan ist für New York nicht repräsentativ. Social Distancing im Stadtteil Queens sieht anders aus. Auch hier gibt es leere Straßenzüge und heruntergelassene Rollläden, aber in einigen Ecken tobt noch immer das Leben» [66].

Релевантним для новин є реалізація впливової функції, тобто завданням новин є формування свідомості населення та вплив на їхню думку. Автор новини має на меті розповісти та донести певну інформацію, а також переконати читача у необхідності певного ставлення до донесеної інформації або фактів та у необхідності певної поведінки. Крім того новини розкривають поняття певних явищ або процесів, таким чином слід виділити ще одну функцію новин — просвітницьку. Наприклад, новина, у якій пояснюють кліматичну політику Німеччини, яка повинна призупинити глобальне потепління на декілька градусів:

«Klimaschutz: Deutschland bis 2038 klimaneutral?

Die Erderwärmung soll bei 1,5 Grad gestoppt werden. In die Atmosphäre darf deshalb nur noch eine begrenzte Menge CO₂. Wie groß ist das Budget für Deutschland und die EU? Antworten geben nun Deutschlands Sachverständige.

Die deutsche Klimapolitik ist bislang nicht nachvollziehbar am Pariser Klimaabkommen ausgerichtet und liegt nicht «ausreichend auf Zielkurs», lautet eine Kernbotschaft des Gutachtens vom Sachverständigenrat für Umweltfragen (SRU), der die Bundesregierung berät.

Das Gutachten erscheint alle vier Jahre und gibt der Bundesregierung Empfehlungen wie die Lebensqualität mit Klima-, Umwelt- und Gesundheitsschutz verbessert werden kann.

«Es mangelt nicht mehr an Erkenntnissen über die dramatischen Folgen aktueller und drohender Umweltveränderungen. Auch die Technologien für eine Wende hin zu zukunftsfähigem Wirtschaften, nachhaltiger Mobilität oder umweltverträglicher Energieerzeugung sind vorhanden», heißt es in der Einleitung.

Da sich aber Politik, Wirtschaft und Gesellschaft den ökologischen Herausforderungen «viel zu zögerlich stellen, wächst die Kluft zwischen dem Erreichten und dem Notwendigen», betont der Umweltrat. «Unsere Wirtschafts- und Lebensweisen müssen sich verändern, um ökologische Grenzen einzuhalten» » [67].

Наразі більшість друкованих газет викладають її відцифровану версію в інтернеті. Так на сайті газети Frankfurter Allgemeine можна обрати Zeitung або faz.net. Це можуть бути невеликі тексти:

«Trump kündigt Gegnern Überraschungen an

Behördenvertreter, die ihn hätten zu Fall bringen wollen, müssten hoffentlich einen hohen Preis zahlen

sat. WASHINGTON. Nach dem Antrag des Justizministeriums, das Verfahren gegen den früheren Sicherheitsberater Michael Flynn einzustellen, hat Präsident Donald Trump weitere Überraschungen angekündigt. Diejenigen Behördenvertreter,

die ihn hätten zu Fall bringen wollen, müssten hoffentlich einen hohen Preis zahlen. Das Justizministerium war zu dem Schluss gekommen, dass eine weitere Strafverfolgung gegen Flynn, der sich schuldig bekannt hatte, das FBI über seine Kontakte zum russischen Botschafter belogen zu haben, nicht im Interesse der Justiz liege» (Frankfurter Allgemeine Zeitung).

Також у Telegram-каналі вони розміщують назву статті, хештеги, для спрощення пошуку, та короткий опис події та посилання на саму статтю:

«Besuch im Fichtelgebirge: Ein bisschen anders

*#KarlDöhler #BirgitSimmler #GerhardBüttner #BastiKunz #ChristianSchiener
#MarkusSöder #TimoFrasch*

Das Fichtelgebirge hatte es schon vor der Corona-Krise nicht leicht. Daher wissen sie im Norden Bayerns aber auch, wie man schwere Zeiten übersteht».

Такого самого принципу розміщення новин дотримується німецька газета Rhein-Zeitung: подає назву статті, короткий огляд та посилання на повну версію:

«Drei Kinder im Gleisbett: Polizei sperrte Zugverkehr bei Koblenz

https://www.rhein-zeitung.de/region/aus-den-lokalredaktionen/koblenz-und-region_artikel,-drei-kinder-im-gleisbett-polizei-sperrte-zugverkehr-bei-koblenz-_arid,2120389.html

Koblenz. Drei Jungen haben am Freitag am Güterbahnhof in Koblenz-Moselweiß einen Einsatz der Bundespolizei ausgelöst. Ein aufmerksamer Anwohner meldete um 21.16 Uhr der Leitstelle, dass sich Kinder im Gleisbereich aufhalten und mit Steinen werfen würden».

При натисканні на посилання відбувається перехід до повної версії статті газети, і там представлені назва та короткий опис статті, анотація та стаття. Таким чином, можна побачити, що на цих сайтах текст розміщено так, як і у газетах. Однак деякі статті можуть бути подані не повністю і для їх перегляду потрібно оформити підписку на ці електронні джерела, з цим читач, також, може отримати додатковий матеріал, наприклад, відео.

В сучасному суспільстві Інтернет відіграє велику роль у інформуванні населення. Він став основним каналом в передачі інформації, тому що для багатьох людей такий варіант набагато зручніший, а також онлайн новини є набагато оперативнішими традиційних ЗМІ.

Основним при поданні інформації у ЗМІ є оперативність, об'єктивність, правдивість фактів, новизна, релевантність тощо. Роль оперативності зростає через появу онлайн новин і на сьогодні оперативність є основною вимогою до подання нової інформації. Оновлення інтернет-видань відбувається щохвилинно і обсяг публікацій не обмежується, тому кількість новин у мережевих виданнях перебільшує їх кількість у традиційних ЗМІ. Інформація в інтернет-виданнях має свою специфіку: подача новин в реальному часі, застосування мультимедійних засобів та інтерактивний зв'язок із читачами. Існують також певні недоліки: через надзвичайну оперативність інформація не завжди перевіряється, задля привернення уваги в мережевих виданнях використовують надмірно сенсаційні заголовки, які можуть не відповідати дійсності. Є декілька відмінностей між друкованими та онлайн новинами. Це, наприклад, гіпертекстові посилання, вони надають можливість прочитати статті, пов'язані з певною темою, а також надають доступ до архівів. Наприклад, у наведеній нижче статті можна побачити три гіперпосилання політиків. При натисканні ми переходимо до короткої біографії та можемо побачити перелік новин, де згадувались політики.

«Man kann dieses Land nur mit gebrochenem Herzen lieben»

Ursprünglich war ein großer Staatsakt geplant. Nun begeht der Bundespräsident den Tag des Kriegsendes im kleinen Kreis. In seiner Rede warnt er vor Hass und Hetze: «Befreiung fordert uns aktiv, jeden Tag aufs Neue».

*75 Jahre nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs hat Bundespräsident **Frank-Walter Steinmeier** die Einschätzung bekräftigt, dass der 8. Mai 1945 ein Tag der Befreiung für Deutschland gewesen sei. «Ja, der 8. Mai war ein Tag der Befreiung. Aber er war es noch lange nicht in den Köpfen und Herzen der Menschen. » Steinmeier*

äußerte: «Wir Deutsche dürfen heute sagen: Der Tag der Befreiung ist ein Tag der Dankbarkeit».

Steinmeier sprach in Berlin an der Neuen Wache, der zentralen Gedenkstätte für die Opfer von Krieg und Gewaltherrschaft. Die Veranstaltung fand in sehr kleinem Kreis statt, außer Steinmeier waren Bundeskanzlerin Angela Merkel (CDU), Bundestagspräsident Wolfgang Schäuble (CDU), der Bundesratspräsident und brandenburgische Ministerpräsident Dietmar Woidke (SPD) sowie der Präsident des Bundesverfassungsgerichts, Andreas Voßkuhle, bei der Gedenkfeier anwesend.

Ursprünglich war geplant gewesen, diese in sehr viel größerem Rahmen mit zahlreichen Gästen vor dem Reichstag als Staatsakt zu begehen. Es wäre erst das zweite Mal gewesen, dass der Tag des Kriegsendes in dieser Form begangen worden wäre. Gegeben hatte es das bereits einmal in der Amtszeit von Bundespräsident Roman Herzog 1995. Auch hätte Steinmeier eine längere Rede halten sollen, als er es am Freitag tat. Die Planungen wurden wegen der Corona-Pandemie geändert.

Deutschland sei eine «starke, gefestigte Demokratie im Herzen eines friedlichen und vereinten Europas», sagte der Bundespräsident. Das Land genieße Vertrauen und ernte die «Früchte von Zusammenarbeit und Partnerschaft rund um die Welt». Allerdings sei nichts «von all dem Guten», das seither gewachsen sei, auf ewig gesichert. «Der 8. Mai war nicht das Ende der Befreiung — Freiheit und Demokratie sind ein bleibender Auftrag, unser Auftrag», sagte das Staatsoberhaupt.

Es gebe kein Ende des Erinnerns. «Es gibt keine Erlösung von unserer Geschichte». Die Deutschen selbst dürften sich ihrem Land «anvertrauen», sagte Steinmeier und warb für einen «aufgeklärten, demokratischen Patriotismus». Deutschen Patriotismus gebe es jedoch nicht ohne Brüche, ohne den Blick auf Licht und Schatten. «Man kann dieses Land nur mit gebrochenem Herzen lieben», sagte der Bundespräsident. Wer das nicht ertrage und einen Schlussstrich ziehen wolle, der verdränge nicht nur die «Katastrophe» von Krieg und nationalsozialistischer Diktatur,

sondern entwerte auch alles Gute, das seither entstanden sei» (Frankfurter Allgemeine, 08.05.2020).

Важливою особливістю онлайн новин є інтерактивність, тобто читачі мають можливість обговорювати теми подій між собою на різноманітних форумах. Зокрема, і редакція може мати зворотний зв'язок з читачами. Також онлайн новини є доступнішими, тому електронні версії мають більшу перевагу, ніж друковані. Тобто, усі сайти новин мають архів і доступ до нього відкрито у будь-який час з комп'ютера, телефона або планшета.

Отже, онлайн новини мають декілька важливих особливостей, які надають їм перевагу: доступність, інтерактивність, зворотній зв'язок. Також онлайн новиною можна поділитися у деяких соцмережах або роздрукувати. Спільним у друкованих та онлайн новин є структура. Обидві версії мають поділ на рубрики, що спрощує пошук інформації.

Тексти новин належать до масової комунікації. Масова комунікація відбувається за допомогою мас-медіа, які забезпечують зв'язки між великими масами людей. Її називають «процесом збору, обробки та поширення соціальної інформації через спеціальні канали на велику та розташовану в різних місцях аудиторію» [28, 245]. Велике значення масової комунікації зумовлено, зокрема, тим, що великі маси людей завжди цікавить соціально актуальна інформація.

Характерними ознаками масової комунікації визначають публічність, періодичність, швидкість, схематичність та короткотривалість. Ю. Фінклер до специфічних рис масової комунікації зараховує також охоплення аудиторії, швидкість інформаційного впливу, постійність та багатогранність, різноплановість форм і методів інформаційного впливу, динамічність, інтенсивність функціонування [26, 381]. Регулярність впливу на аудиторію характеризується безперервністю. Тобто ЗМІ постійно тримають свою аудиторію в курсі певних подій та змін, надають інформацію протягом певного часу [28, 11]. Ще однією з суттєвих ознак масової комунікації можна назвати те, що аудиторія,

яка отримує інформацію є анонімною і різниться у суспільно-демографічних ознаках, тобто має різний вік, різну стать, освіту тощо. Її масовість залежить від кількості та наповненості цієї інформації [21].

Важливо виділити наступні функції, які виконує масова комунікація: інформування населення, ідеологічний та політичний вплив, соціальний контроль, просвітництво та розвага. Розглянемо декілька актуальних на сьогодні новин з різних галузей: спорт, наука та економіка. Наприклад, у спортивній новині ми можемо побачити використання лексики, яка характерна футбольній тематиці (FC, Co-Trainer). Стаття поділяється на дві підтеми, так у першій частині мова йде про те, що Мірослав Клозе приєднався до тренерського складу клубу, а у другій частині люди розповідають про його успіхи, де переважає пряма мова.

«Klose wird Co-Trainer beim FC Bayern

Miroslav Klose verstärkt beim FC Bayern München das Trainerteam von Chefcoach Hansi Flick. Der ehemalige Topstürmer will mit Flick an gemeinsame Erfolge vergangener Zeiten anschließen.

Miroslav Klose wird für zumindest ein Jahr das Team von Chefcoach Hansi Flick als Assistenztrainer verstärken. «Es fühlt sich sehr gut an, ich freue mich unheimlich auf die Aufgabe», sagte der WM-Rekordtorschütze und Weltmeister von 2014 über seine neue Tätigkeit bei Rekordmeister Bayern München. Für Klose sei es «der nächste Schritt» in seiner Laufbahn als Trainer.

Und es ist ein großer Schritt. Zuletzt hatte Klose zwei Jahre lang die U17 der Münchener trainiert, jetzt unterschrieb der 41-Jährige einen Vertrag bei den Profis bis zum 30. Juni 2021. Dabei kommt es zu einer Wiedervereinigung mit Flick, beide Weltmeister in Rio - Flick als Co-Trainer, Klose als Torgarant.

Man kennt und schätzt sich

«Wir vertrauen uns sowohl fachlich als auch menschlich», betonte Klose und lobte seinen neuen Chef. Der Rekordtorschütze der Nationalmannschaft (71 Tore in 137 Länderspielen) soll vor allem der Bayern-Offensive zusätzliche Impulse mitgeben.

«Er ist der erfolgreichste deutsche Stürmer der letzten 15 bis 20 Jahre», meinte Vorstandschef Karl-Heinz Rummenigge. Er sei überzeugt davon, «dass insbesondere unsere Stürmer als Trainer von ihm profitieren werden».

Klose sei laut Rummenigge der «Wunschkandidat» von Flick gewesen. Der Trainer hatte indes nur Vorschusslorbeeren für seinen neuen Assistenten übrig. «Miro ist mit seiner Erfahrung als ehemaliger Profi auf allerhöchstem internationalen Niveau die perfekte Ergänzung unseres Trainerteams», äußerte Flick: «Wir kennen und schätzen uns schon sehr lange und durften gemeinsam bei der Nationalmannschaft große Erfolge feiern» » [63].

Наступна стаття про тести на COVID-19 складається з наукової лексики і є набагато складнішою (Polymerase-Kettenreaktion (PCR), isotherme DNA-Amplifikations-Tests). Деякі слова мають гіперпосилання та при натисканні читач потрапляє на сторінку Wikipedia, де він може ознайомитися із незнайомим поняттям. Стаття поділяється на декілька підтем, у яких детально описується як саме працюють тести на COVID-19.

«Coronavirus: Was Sie über Tests wissen sollten

Tests auf SARS-CoV-2 gelten als wichtige Voraussetzung, um Einschränkungen schrittweise aufzuheben. Doch wie viel und vor allem wer muss eigentlich getestet werden? Hier die Antworten auf die wichtigsten Fragen.

Was gibt es für Corona-Tests?

Immer mehr Tests auf das [Coronavirus](#) kommen auf den Markt. Ende April gab es weltweit bereits mehr als [150 verschiedene Produkte](#). Diese lassen sich im Wesentlichen in [zwei Hauptgruppen](#) unterteilen: Test, die nachweisen, dass jemand das Coronavirus in sich trägt und damit potentiell auch andere infizieren kann, und serologische Tests, mit denen sich nachweisen läßt, dass jemand in der Vergangenheit schon einmal infiziert war.

Nachweis der akuten Infektion

Um zu prüfen, ob jemand derzeit infiziert ist und auch andere anstecken kann, kommt meist ein Test mit der Methode der [Polymerase-Kettenreaktion](#) (PCR) zum Einsatz. Alternativ gibt es auch [sogenannte isotherme DNA-Amplifikations-Tests](#), die allerdings sehr ähnlich wie PCR-Tests funktionieren.

In beiden Fällen wird dem Patienten mit Hilfe eines Wattestäbchens im Rachenraum Speichel entnommen. Auch Auswurf aus der tieferen Lunge ist für den Nachweis geeignet. Danach wird ein bestimmter Teil des Erbgutes - etwa ein Gen - aus der Probe in zahlreichen Schritten vervielfältigt und am Ende durch ein biochemisches Verfahren namens [Agarose-Gelelektrophorese](#) bestimmt, ob das zu erwartende Viren-Erbgut in der Probe enthalten war.

Wird das Erbgut gefunden, gilt der Patient als infektiös. Wird das Erbgut indes nicht gefunden, bedeutet das nicht unbedingt, dass der Proband nicht doch infiziert ist. Es könnte immer noch sein, dass die Viren nicht in der Probe waren, aber irgendwo anders im Körper vorhanden sind.

Das erklärt möglicherweise auch, warum in Einzelfällen bei COVID-19 Patienten, die bereits als geheilt galten, später wieder bei PCR-Tests positiv ausgefallen sind. Wahrscheinlich waren in diesen Fällen die Viren die ganze Zeit vorhanden, wurden aber in den Test vor der Entlassung nicht gefunden.

Charité Infektionsmediziner Christian Drosten verglich das in seinem [NDR Podcast](#) mit dem Versuch, einen Goldfisch in einem Becken mit einem Kescher zu fangen. Wenn man den Kescher aus dem Wasser zieht und es ist kein Fisch darin, bedeutet das nicht, dass es keine Fische im Becken gibt» [65].

Третя економічна новина також має свою тематичну лексику (Export, Import, Handel). Економічним новинам характерна наявність порівнянь та прогнозів. У статті можна побачити порівняння показників з минулими місяцями та прогнозування скорочення мирової торгівлі у майбутньому.

«Deutsche Exporte brechen so stark ein wie seit 30 Jahren nicht

Die Corona-Krise sorgt für wirtschaftliche Einbrüche auf breiter Front und düstere Zahlen. Wie nicht anders zu erwarten, betrifft das auch die deutschen Exporteure. Und es wird so schnell nicht besser.

Der deutsche Export ist zu Beginn der Corona-Krise eingebrochen. Die Unternehmen führten im März Waren im Wert von 108,9 Milliarden Euro aus. Das waren 7,9 Prozent weniger als im Vorjahresmonat und 11,8 Prozent weniger als im Februar 2020, wie das Statistische Bundesamt in Wiesbaden mitteilte. Gegenüber dem Vormonat war es der stärkste Rückgang seit Beginn der Zeitreihe im August 1990.

Die Importe verringerten sich binnen Jahresfrist um 4,5 Prozent auf 91,6 Milliarden Euro. Der Einbruch im März hinterließ deutliche Spuren im ersten Quartal. Die Ausfuhren sanken gegenüber dem Vorjahreszeitraum um 3,3 Prozent auf 324,9 Milliarden Euro. Die Einfuhren verringerten sich um 2,9 Prozent auf 273,1 Milliarden Euro. Vor der Eskalation der Krise in Europa hatten die Unternehmen im Februar noch etwas mehr Waren Made in Germany ausgeführt als im Vorjahreszeitraum.

Erste Effekte hatten sich aber bereits im Handel mit der im Februar besonders von dem neuartigen Virus betroffenen Volksrepublik China gezeigt. Die Welthandelsorganisation (WTO) rechnete zuletzt mit einem Absturz des Welthandels infolge der Corona-Krise von 13 bis 32 Prozent» [64].

Ознайомившись із новинами, перше на що ми звертаємо увагу — це лексика. Можна побачити, що у спортивній новині про нового помічника тренера використана загальноновживана лексика, тобто будь-яка людина з легкістю зрозуміє весь зміст новини. Друга новина про тести на COVID-19 вже має певні наукові терміни і для повного її розуміння потрібно мати фонові знання, наприклад, для підлітка цей текст буде важким для розуміння. Третя новина про зовнішню торгівлю не потребує глибоких знань у економіці, тобто будь-яка доросла у змозі зрозуміти її зміст. Ще одна особливість це те, що економічні новини, зазвичай, мають багато різних показників у тексті, це ми також можемо побачити на прикладі. У спортивних новинах це можуть бути прогнози на

команду, яка виграє, або результати ігор та їх розбір. Спільним у цих новинах є наявність структури, усі три новини поділяються на підтеми, що спрощує прочитання тексту.

2.2 Функціональні характеристики політичних новин

Політичні новини відіграють не менш важливу роль, вони, зокрема, пов'язані з економічним, політичним та культурним життям. Їх відносять до письмової форми політичного дискурсу. У політичному дискурсі особливо яскраво відображаються особливості життя того чи іншого соціуму, існуючі в суспільстві позиції та точки зору, проте політичний дискурс не тільки зображує публічну думку, а й значною мірою формує його. М. В. Гаврилова вважає, що «політичний дискурс — це різновид дискурсу, мета якого полягає в завоюванні, утриманні та здійсненні політичної влади. Політичний дискурс є складним комунікативним явищем, яке, як правило, націлене на боротьбу за владу, відображення певних політичних поглядів і установок, він включає текст як вербалізований результат мови, ситуативний і соціокультурний контекст, мовні засоби, які відповідають цілям і задачам даного дискурсу» [3].

Політичний текст визначають, як «складне й багатоаспектне утворення, організоване за законами й правилами політичної комунікації. Газетно-публіцистичні тексти найповніше розкривають зміст політичного дискурсу, в якому зображується політична й ідеологічна практика держави, окремих політичних партій» [23]. Прикладом може слугувати стаття про перший рік Володимира Зеленського на посаді президента України, де зазначено яких методів він дотримувався за цей рік:

«Kommentar: Ein Jahr Wolodymyr Selenskyj – Ein Präsident ohne Plan

Der neue Präsident der Ukraine versprach vor seiner Wahl und beim Amtsantritt einen radikalen Bruch mit den korrupten Eliten. Doch statt eines politischen Neuanfangs verfällt das Land in alte Muster, meint Eugen Theise.

Vom ersten Tag seiner Präsidentschaft hat Wolodymyr Selenskyj alles dafür getan, sich von seinem Vorgänger Petro Poroschenko abzusetzen. Schon seine versöhnliche Antrittsrede im Parlament am 20. Mai 2019 war ein großer Kontrast zur martialischen Rhetorik Poroschenkos, dessen Wiederwahl krachend gescheitert war mit dem Versuch, sich als alternativloser Anführer im Kampf gegen den Aggressor Russland zu positionieren.

Selenskyj ist der erste ukrainische Präsident, der im Westen wie im Osten des Landes großen Rückhalt findet. Er spricht sowohl die ukrainisch- als auch die russischsprachigen Ukrainer an. Aus dem Kirchenstreit zwischen den Anhängern der unabhängigen ukrainischen Orthodoxie und denjenigen, die sich Moskau verbunden fühlen, hält er sich heraus, anstatt die Kirche politisch zu instrumentalisieren. Und seit auch die ukrainischen Unabhängigkeitskämpfer aus den Zeiten des Zweiten Weltkriegs nur noch Thema in den Geschichtsbüchern und nicht mehr politische Aushängeschilder sind, gibt es weniger Anlass für Spannungen sowohl in der Ukraine selbst als auch im Umgang mit den polnischen Nachbarn.

Neuer Stil, alte Methoden

Aber viel mehr fällt einem leider nicht ein, wenn man sich rückblickend fragt, was sich in der Ukraine in dem Jahr unter Wolodymyr Selenskyj verändert hat. Auch wenn es ihm in den ersten Monaten gelang, den ins Stocken geratenen Reformprozess zunächst wieder anzukurbeln - die Zwischenbilanz nach einem Jahr seiner Präsidentschaft ist mehr als ernüchternd.

Kein ukrainischer Präsident vor Selenskyj hatte solche Voraussetzungen für einen echten Neuanfang nach fast drei Jahrzehnten Korruption, Vetternwirtschaft, Ungerechtigkeit. In seiner Antrittsrede gab der Ex-Komiker den alten Eliten, den

«Systempolitikern», die Schuld an der Misere und versprach eine neue Ära, in der alle Ukrainer endlich gleich seien vor dem Gesetz. Als erste Amtshandlung löste Selenskyj das Parlament auf und wenige Monate später verfügte seine neugegründete Partei über die Mehrheit in der Werchowna Rada. Was für ein starkes Mandat für Veränderungen!

Allerdings mussten die Ukrainerinnen und Ukrainer schnell erkennen, dass "neue Eliten" im Wesentlichen aus engen Freunden und bisherigen Geschäftspartnern des Präsidenten aus dem Showbusiness bestehen. Dutzende Parlamentsabgeordnete der Regierungspartei «Sluga Narodu» («Diener des Volkes»), Top-Beamte in der Kanzlei des Präsidenten, im Sicherheitsrat und anderen Behörden, sogar der Leiter des Inlandsgeheimdienstes SBU — Selenskyjs TV-Produktionsfirma «Kvartal 95» wurde plötzlich zur wichtigsten Kadenschmiede des Landes.

Personalkarussell à la Trump

Jenseits von Freundschaft und persönlicher Ergebenheit gibt es unter Selenskyj allerdings keine Kontinuität in der Personalpolitik. Minister und Gouverneure werden so oft ernannt und wieder gefeuert, dass man sich fragt, ob man sich ihr Namen überhaupt merken muss. Gleichzeitig wurden die Reformer im Team Selenskyj, deren Namen zumindest die Botschafter der westlichen Partnerländer kannten, inzwischen allesamt gefeuert.

Der Ex-Komiker hat es sogar in Bolsonaro-Manier geschafft, mitten in der Corona-Krise gleich zwei Mal den Gesundheitsminister auszutauschen. Und ähnlich schnell wie bei Donald Trump drehte sich zuletzt das Personalkarussell auch im Finanzministerium — mitten in den Verhandlungen mit dem Internationalen Währungsfonds über ein neues Hilfsprogramm. Und als wäre die Nervosität in der Wirtschaft nicht schon groß genug, feuerte der Präsident kürzlich auch noch renommierte Reformer, die an der Spitze des Zolls und der Steuerbehörde zuvor wichtige Signale in der Korruptionsbekämpfung gesetzt hatten» [68].

Завданням саме політичних новин є інформування населення, роз'яснення та оцінка певних подій. Вони допомагають людям сформувати уявлення.

Основними функціями політичної комунікації в Інтернеті є піар, реклама, ініціація дискусій, а також обговорення рішень щодо соціально-політичних проблем. Тобто це можуть бути новини про політику, політичне життя певної країни. Політичні новини пов'язані із питаннями ідеології, тобто з політичним, економічним та культурним життям, а також із міжнародними відносинами. Основною метою політичної комунікації є цілеспрямований вплив на певну аудиторію. Зазвичай, якщо в новині йдеться про політичні події, то відступів на інші теми не буде, можуть бути тільки згадки інших подій, які також пов'язані із політикою. Тобто, політичну новину можна назвати засобом розуміння та прогнозування життя населення. Наприклад, прогнозування початку туристичного сезону в Іспанії після пандемії:

«Spaniens Reisesaison startet erst im Juli

Der spanische Premier Sánchez wird wegen seines harten Kurses in der Corona-Krise vielfach angefeindet - und zeigt sich dennoch unbeirrt. Auch der mächtigen Tourismusbranche kommt er keinen Schritt zu weit entgegen.

Mit fast 235.000 Infizierten und mehr als 28.600 Todesopfern ist Spanien eines der am schlimmsten von der Corona-Pandemie betroffenen Länder der Welt. Hier galt eine der weltweit schärfsten Einschränkungen der Freiheitsrechte. Seit dem 11. Mai werden die Ausgangssperren schrittweise gelockert, doch vielen Spaniern geht das nicht schnell genug.

In einer Rede an die Nation hat Ministerpräsident Pedro Sánchez nun angekündigt, dass Spaniens Grenzen erst «ab Juli» wieder für ausländische Gäste geöffnet werden. Damit machte der sozialistische Politiker alle Hoffnungen auf eine frühere Wiederaufnahme des Tourismus zunichte — zumal mit Italien ein weiterer Corona-Brennpunkt schon am 3. Juni die Grenzen für ausländische Reisende wieder öffnen will» [69].

Наразі політики активно використовують соціальні мережі, наприклад, для невеликих повідомлень можуть використовувати соцмережу Instagram. Так

команда бундесканцлерін Ангели Меркель інформує підписників про певні події. Пости в Instagram можуть супроводжуватись фото, відео або аудіо. Наведемо приклад посту, який супроводжується відео, у якому Ангела Меркель подякувала міністерству охорони здоров'я за хорошу роботу під час пандемії:

*«bundeskanzlerin Kanzlerin bedankt sich für Arbeit in Gesundheitsämtern
Kanzlerin Merkel bedankt sich für die Arbeit in den Gesundheitsämtern: Sie haben in der Bekämpfung der Pandemie eine zentrale Rolle und sind eine ganz wichtige Stelle, an der sich entscheiden wird, ob wir bei Neuinfizierten auch wirklich alle Kontakte nachvollziehen können»* (bundeskanzlerin, 11.05.2020).

В соціальних мережах політики викладають не лише скорочену інформацію про результати переговорів або зустрічі, відеозвернення, це також можуть бути пости з приводу певних історичних подій. Так, наприклад, федеральний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр виклав пост разом із фотографією з приводу 75-річчя закінчення Другої світової війни та Дня Європи, він нагадав підписникам, що не потрібно забувати бути завжди згуртованими, особливо сьогодні під час пандемії, а також у майбутньому:

«Vor 75 Jahren ging der Zweite Weltkrieg zu Ende. Das ruft uns heute, am Europatag, noch einmal in Erinnerung, welche Errungenschaft, welches Glück das vereinte, friedliche Europa bedeutet. In seiner Rede zum Tag der Befreiung am 8. Mai sagte Bundespräsident Steinmeier: «Wir müssen Europa zusammenhalten. Wir müssen als Europäer denken, fühlen und handeln. Wenn wir Europa, auch in und nach dieser Pandemie, nicht zusammenhalten, dann erweisen wir uns des 8. Mai nicht als würdig. Wenn Europa scheitert, scheitert auch das ‚Nie wieder‘! » (Das Foto zeigt den Bundespräsidenten im vergangenen Jahr, als er unter dem Motto „Flagge zeigen für Europa!“ zur Teilnahme an der Europawahl aufrief) » (bundespraesident.steinmeier, 09.05.2020).

Новини в інтернеті можуть бути різними за розміром це може бути повноцінна стаття або новина може бути викладена у декілька речень, як у

випадку з Twitter-новинами, через те, що кількість символів у твіті обмежена, всього 280 знаків: *«Die angebliche Angst vor einer Verdrängung der weißen Bevölkerung war offenbar der Antrieb des Attentäters von #Christchurch. Es gibt deutliche Parallelen zur #Identitären Bewegung, auch in Deutschland»* (@dw_politik). Зазвичай твіт містить відео або посилання на повну статтю (наприклад, mehr dazu: <http://p.dw.com/p/3FJst>). Пости в соціальних мережах почали робити для того, аби привернути увагу молоді і залучити їх брати участь в обговореннях. В мережі Instagram також не можна написати велику статтю. Наприклад:

«Abstimmung über Urheberrechtsreform 1, 2 oder 3? Heute stimmt das EU-Parlament über den Vorschlag zur geplanten Urheberrechtsreform ab — samt der umstrittenen Artikel 13 (heißt jetzt Artikel 17) und Artikel 11 (jetzt Artikel 15).

Die Optionen:

Option 1: Das Parlament stimmt dem Vorschlag zur Urheberrechtsreform - so wie er jetzt geplant ist - zu.

Option 2: Das Parlament entscheidet sich dazu, einzelne Artikel zu streichen oder zu ändern.

Option 3: Das Parlament lehnt den kompletten Vorschlag zur Urheberrechtsreform ab.

Was diese verschiedenen Optionen bedeuten würden und wie sich das Parlament tatsächlich entschieden hat — checkt unsere Story! Welches Szenario wäre euch denn am liebsten? Seid ihr happy mit dem Abstimmungsergebnis?» (@news_wg). У даній публікації після викладення інформації читачів запитують їхню думку та очікують їхню реакцію на цю реформу. А ось на сторінках мережі Facebook можна написати доволі об'ємну статтю, описавши всю проблему з початку та скласти певні висновки, як наприклад це зробила політична партія «Alternative für Deutschland» в одному зі своїх постів: *«Korrekt: Erste Schule verhängt Bußgelder gegen Greta-Jünger!*

Endlich setzt es Konsequenzen für die «Fridays for Future»-Schulschwänzer! Im München müssen Eltern jetzt zahlen.

Dem Direktor des Münchner Wilhelm-Hausenstein-Gymnasiums, Wolfgang Hansjakob, wurde es nun ein für alle Mal zu bunt: Zunehmend stellten Eltern ihre Kinder vom Unterricht einfach frei, um sie auf die Klimahysteriker-Demo - initiiert von der heiligen und preisgekrönten Greta - zu schicken. Dabei gilt nach wie vor die Schulpflicht in Deutschland. Die Jugendlichen könnten genauso gut nachmittags oder am Wochenende für ihre Ideale auf die Straße gehen. Doch das lehnen sie bislang ab.

Bis zu 1.000 Euro Bußgeld könnten jetzt auf die Eltern mit streikendem Nachwuchs zukommen. Der Direktor hat volle Rückendeckung aus dem bayerischen Kultusministerium. Das schmeckt den «Aktivisten» natürlich überhaupt nicht. Im Münchner Organisatoren-Team von «Fridays for Future» jammert man über einen Einschüchterungsversuch am Wilhelm-Hausenstein-Gymnasium, statt realistisch anzuerkennen, dass die Schulpflicht konträr dazu steht, sich für eine Klima-Demo davon zu stehlen und dafür auch noch Unterstützung von oben zu erwarten.

In Deutschland hat jeder das Recht, für seine Sache zu demonstrieren. Wo die Antifa aber munter drauflos schlägert, selbstgerechte Moralisten sich wie Heilige darstellen und hochnotpeinliche Plakate in die Luft gehalten werden, ist kein Platz für Jugendliche, die hier ohne es zu wissen instrumentalisiert und aufgehetzt werden. Diese wären in der Schule deutlich besser aufgehoben, wo ihnen Wissen statt Polemik beigebracht wird. Denn wenn die zwischen Einwegbecher, Plastiklöffel und Smartphone sich selbst inszenierenden Schulschwänzer wirklich etwas bewegen wollen, dann nur, indem sie sich bilden» (@alternativefuerde).

У новині мова йде про те, що директору однієї школи у Мюнхені не подобається, що учні прогулюють школу по п'ятницям і ходять на демонстрації «Fridays for Future». Через це, за підтримкою Міністерства культури Баварії, батьки будуть отримувати штраф на суму до 1000 євро.

Політичні новини також можуть бути подані на сайтах політичних діячів, інформаційно-аналітичних сайтах, блогах державних і політичних діячів. Також вони є на сторінках політичних партій, партії відрізняються від інформаційних сайтів тим, що мають певні керівні органи і партійний апарат, вони мають свою програму, в якій описані цілі партії та засоби досягнення цих цілей. І вони займаються агітаційно-пропагандистською діяльністю для того аби залучити якомога більше прихильників.

2.3 Стилiстичнi особливостi на лексичному рiвнi

У текстах новин велике значення має також й експресивна функція, вона спрямована на адресата й обумовлена тим, що викликає насамперед оцінність мовлення. Вираження оцінності явно можна побачити у лексиці тексту. Вона виражається у певній позиції автора, партійної, громадської чи якоїсь іншої. Мовна виразність та експресія реалізуються в стильовому «ефекті новизни», в прагненні до чогось нового та незвичайного, у бажанні уникати повторів одних і тих самих слів (крім термінів), оборотів, певних конструкцій [19].

Тексти новин адресовані достатньо великому колу читачів, тому головним критерієм для новин є загальнодоступність. Автор тексту не повинен використовувати незрозумілі для читачів спеціальні терміни, діалектні або жаргонні слова та іншомовну лексику. Як вже було зазначено у публіцистичному стилі завжди можна побачити готові стандартні фрази — мовні кліше (наприклад, *im Mittelpunkt stehen, nach Lage der Dinge, unberechenbare Tragweite, größten Triumph, Wege des Fortschritts, Eurozone*).

Ще однією характерною особливістю новин є емоційно-оцінна лексика. Зазвичай, ця оцінка несе в собі не індивідуальний, а соціальний характер. Вона

поділяється на слова з позитивною та негативною оцінками, наприклад *Streit beilegen*, *Streit eskalieren*, *höchste Priorität*, *Gefängnisstrafen verurteilen*. «Dann würde der **Streit eskalieren**» (Deutsche Welle, 23.12.2019). «Zugleich macht Kramp-Karrenbauer klar, dass die Führungs- und Einsatzfähigkeit der Bundeswehr «**höchste Priorität**» habe und die nationale und internationale Auftragserfüllung die wichtigste Aufgabe der Truppe bleibe» (Deutsche Welle, 19.03.2020). «Fünf Personen wurden bislang zu **Gefängnisstrafen verurteilt**, häufig für Vergehen, die nichts mit Trump zu tun hatten» (Frankfurter Allgemeine, 24.03.2019). Зазвичай в політичних новинах переважає лексика з негативною оцінкою.

У різних стилях, зокрема і в публіцистичному, широко використовуються такі мовні засоби, які підсилюють дієвість висловлювання, додаючи до його логічного змісту різні експресивно-емоційні відтінки. Найбільш яскравими та поширеними засобами є тропи. Тропи — це лексико-фразеологічні стилістичні засоби, які засновані на своєрідному використанні лексичних значень [1, 51].

Стилістичне використання різних типів лексичних значень може поділятися на такі види, зокрема:

- 1) відносини з подібними ознаками (метафора);
- 2) відносини з суміжними поняттями або зв'язками (метонімія);
- 3) відносини, які засновані на протилежних поняттях (іронія).

Метафора — це слово, яке не подається в його буквальному значенні, а поміщається в інший контекст, таким чином воно передає щось зі свого основного значення в новий контекст [18, 209]. Вона є поширеним прийомом в засобах масової інформації. «Von dort aus will er deren **Wahlkampf** für die **Präsidentschaftswahlen 2020 leiten**» (Deutsche Welle, 17.12.2019), «Eine **Armeepatrouille wurde laut Militär attackiert. Mehr als 40 Menschen starben im Kugelhagel**» (Deutsche Welle, 19.11.2019). У наведених прикладах були застосовані слова у переносному значенні, які також можуть викликати асоціацію з іншими схожими явищами (*Kampf*, *Hagel*). Таким чином метафоризація в

публіцистиці сприяє розширенню лексичної сполучуваності слів, поповненню газетної фразеології.

Один із часто використовуваних видів метафори є персоніфікація. Вона означає перенесення людських якостей або функцій на тварин, неживі предмети або абстрактні поняття. «*Sie sei daher sehr besorgt, dass **die Situation** in dem südamerikanischen Land **außer Kontrolle geraten** könnte, sollten die Behörden nicht mit der nötigen Sensibilität agieren*» (Deutsche Welle, 17.11.2019), так у наведеному прикладі мова йде про ситуацію, яка могла б вийти з-під контролю, тобто автор ніби оживив це поняття.

Наступний троп це — метонімія, цей троп, завдяки якому можна використовувати назву одного предмета замість іншого на основі внутрішнього та зовнішнього зв'язку між ними. Може бути замінено якесь місце, наприклад «*Syrische Truppen rücken vor und die Türkei bereitet sich mit Verbündeten auf Kämpfe vor*» (Deutsche Welle, 10.02.2020). Під військом читач розуміє, що мова йде про людей, як і у випадку з Турцією, готується не країна, а саме люди. Метонімія сприяє експресивності мови, проте в деяких випадках вона не виступають в якості стилістичного засобу образної мови, тому що для теперішнього часу вони мають пряме значення.

Різновидом метонімії є синекдоха. Синекдоха означає заміну вираження або слова шляхом заміни частини на ціле або ціле на частину. Наприклад, «*In Großbritannien haben sich viele **Gegner** des EU-Austritts Luft gemacht: Hunderttausende **Briten** demonstrierten in London gegen einen Austritt ihres Landes aus der Europäischen Union und verlangten ein zweites Brexit-Referendum*» (Deutsche Welle, 23.03.2019). В даному випадку через гіпо-гіперонімічну заміну уточнюють, що під словом «противник» (Gegner) мають на увазі саме «британців» (Britien). Таким чином за допомогою синекдохи можна уникати повторів у новині.

Іноді для того, щоб показати свою незгоду з подією, або виплеснути свою агресію автор статті використовує іронію. Іронія — це троп, який складається у вживанні слова у зворотному буквальному сенсі з метою тонкої або прихованої насмішки. Так після телефонної розмови між президентами США та України німецькі мас-медіа порівняли цю розмову із серіалами: *«Das Telefonat zwischen Donald Trump und dem ukrainischen Präsidenten Wolodymyr Selenskyj sei die perfekte Mischung aus zwei Fernsehserien, dem amerikanischen Politthriller «House of Cards» und der ukrainischen Comedy-Reihe «Der Diener des Volkes», in dem Selenskyj die Hauptrolle des Präsidenten spielte* (Frankfurter Allgemeine, 26.09.2019). Найчастіше саме іронічні висловлювання журналістів і самих політиків привертають увагу людей, змушують задуматися, адже іронія апелює одночасно і до емоцій, і до розуму людини. У ряді випадків іронія допомагає висловити негативне ставлення там, де пряме заперечення або неприйняття недоречні, не прийняті або зовсім заборонені [19].

В політичних новинах не часто використовують такий прийом як порівняння. Але автори статей можуть порівнювати політиків, якісь певні дії, або політичні події. У наведеному прикладі порівняли президентів Франції та США *«Macron klinge fast schon wie US-Präsident Donald Trump, sagte er»* (Deutsche Welle, 07.11.2019).

Використовується також у новинах і перифраз для створення експресивності. Це тропи, які можна отримати шляхом заміни назви особи, предмета або явища описом їх істотних ознак або вказівкою на їх характерні риси. Це можуть бути перифрази на позначення відомих осіб, перифрази, які називають політичні групи, а також називання партій і блоків. *«Erstmals koalieren Sozialdemokraten, Grüne und Linke in einem westdeutschen Bundesland - in Bremen.»* (Deutsche Welle, 15.08.2019), так у прикладі говорять не про кольори, а мають на увазі партії «зелених» та «лівих». *«Da scheint es keine Rolle zu spielen, dass sich Trump in der Ukraine-Affäre wie ein Mafia-Boss in einem Hollywood-Film verhalten*

hat: Der US-Präsident «bittet» einen ausländischen Staatslenker, dessen Land sich im Krieg und damit in Not befindet, um «einen Gefallen», um Unterstützung gegen einen politischen Rivalen im amerikanischen Wahlkampf — während er gleichzeitig millionenschwere Militärhilfen für das bedrohte Land auf Eis legt und eine erhoffte Einladung ins Weiße Haus immer wieder hinauszögert» (Deutsche Welle, 05.12.2019).

В цьому прикладі можна побачити, що президента США назвали босом, через те, що він усе керує, а романом назвали політичний скандал навколо розмови Трампа та Зеленського.

Для політичних новин характерна велика кількість специфічних скорочень, які є загальноприйнятими: *«Auch die **OSZE**, wie zuvor der Europarat, kritisierten angesichts des fünften Jahrestags des Mordes an Nemzow die Ergebnisse der Ermittlungen und riefen zu einer unabhängigen internationalen Untersuchung des Falles auf» (Deutsche Welle, 27.02.2020),*

*«Bereits im Juli hatte die **EU** erste Strafmaßnahmen veranlasst» (Deutsche Welle, 11.11.2019),*

*«Russland könne mit einer Teilung des Kosovos leben, meint er. Voraussetzung: Belgrad und Pristina müssten sich zuvor einvernehmlich einigen und der Sicherheitsrat der **UNO** müsste zustimmen» (Deutsche Welle, 19.10.2019).*

Епітет — це художнє та образне визначення. Використання епітетів сприяє створенню експресивності у тексті, тому що цей вид тропів може містити у собі як позитивну, так і негативну оцінку. Епітет дозволяє дати яскраву характеристику слову, тим самим створити образ в контексті. *«Über manche Personalien entscheidet das Plenum des Bundestags in **geheimer** namentlicher Abstimmung» (Deutsche Welle, 12.12.2019),*

*«Nach einem extrem holprigen, unkoordinierten Start zu Beginn der Coronakrise und einem Bild des weitgehenden Chaos wollen die EU-Regierungen jetzt im **ständigen** Kontakt bleiben, um auftretende Probleme laufend zu lösen» (Deutsche Welle, 18.03.2020).* У новинах часто вживаються традиційні газетно-публіцистичні

епітети. Наприклад: große Hoffnungen, ein offenes Gespräch, die Bedeutung freundschaftlicher Beziehungen, hohe Arbeitslosigkeit.

Таким чином, лексика публіцистичного стилю відрізняється тематичним різноманіттям і стилістичним багатством. Тут широко представлена загальноживана, нейтральна лексика і фразеологія, а також книжкова і розмовна. Вибір стильової презентації словесного матеріалу визначається темою [8].

2.4 Стилiстичнi особливостi на синтаксичному та граматичному рiвнях

Текст новини повинен бути доступним для того, щоб його могла сприймати широка аудиторія читачів. Тобто він повинен містити прості граматичні конструкції. Граматика публіцистичного стилю може зазнавати незначного впливу з боку розмовного та художнього стилів. Таким чином, текст новини може містити розмовно-повсякденну мову, але відрізнятися більш граматично правильними реченнями та завершеними структурами. А на відміну від наукового та офіційно-ділового стилів, публіцистика відрізняється недовгими реченнями та відсутністю великої кількості ускладнених конструкцій.

Виразність виявляється у виборі певних граматичних структур для певної ситуації. Використовуючи граматичні явища автор може показати свою точку зору: спокій або збудженість, зацікавленість або об'єктивність, ясність або образність. Все це можна помітити у виборі автором форми речення, порядку слів, яким чином з'єднані слова, словосполучення, речення та абзаци [30].

У синтаксисі переважає динамізм, який передається за допомогою номінативних речень і коротких односкладних і двоскладних речень, у яких переважає

дієслівний присудок у формі теперішнього часу. Крім того можуть широко використовуватися складні синтаксичні конструкції з різними видами сурядного та підрядного зв'язків.

Зазвичай у новинах використовують теперішній час для того, щоб у читача виникало враження, ніби подія, яку описує автор, відбувається в даний момент. Можуть бути використані також декілька часових форм: теперішній (Präsens) та минулий (Perfekt) часи. За допомогою минулого часу автор пише про минулі події та порівнює їх. Також минулий час слугує для коментування та констатації певних фактів.

Як вже було зазначено у новинах переважають довгі речення з підрядним та сурядним зв'язками. Вони надають текстам новин емоційність і підвищену динаміку. Також вони служать більш докладного опису, характеристиці подій. «*Der Präsident hatte daraufhin wütend geantwortet **und** Tillerson als «dumm wie ein Stein» bezeichnet» (Frankfurter Allgemeine, 19.11.2019), «In den vergangenen Monaten ist es fast zur Regel geworden, **dass** gerettete Migranten erst in Italien an Land gehen dürfen, **wenn** sich andere Länder nach teils langwierigen Verhandlungen für ihre Aufnahme bereit erklären» (Deutsche Welle, 31.07.2019).*

Для об'єктивного викладення інформації автор може оформляти її у вигляді цитат, прямої та непрямої мов або діалогу. У новинах переважає використання прямої та непрямої мов. Пряма мова передає дослівно сказані слова. «*«Es ist eine Frage des tiefen Bedauerns», sagte Johnson in einem am Sonntag ausgestrahlten Interview mit dem Sender Sky» (Frankfurter Allgemeine, 03.11.2019).* Непряма мова використовується для передачі висловлювань, які викладені не дослівно, а по смислу, у німецькій мові для цього використовують умовний спосіб (Konjunktiv I). «*Auch nach seinem Rücktritt meldet sich Evo Morales im Exil zu Wort. Er kritisiert den «Verrat» des Militärs und sagt, er sei noch immer der legitime Präsident Boliviens» (Zeit Online, 15.11.2019). «Darüber, dass der EU-Austritt zum*

31. Oktober nicht vollzogen worden sei, sei er «sehr, sehr enttäuscht», sagt der britische Premierminister in einem Interview» (Frankfurter Allgemeine, 03.11.2019)

Питальні речення, а також риторичні запитання, слугують синтаксичним засобом вираження авторської позиції, а також дозволяють сконцентрувати увагу читача на самому головному. Гальперін зазначає, що «питальне речення в монологічному мовленні є засобом залучення уваги читача або слухача до твердження, яке слідує за питанням. Іншими словами, такий засіб додає висловлюванню емоційного відтінку» [5, 213]. «*Distanz zu Boutefflika als politische Überlebensstrategie?*» (Deutsche Welle, 23.03.2019), «*Passt Schwarz zu Rot?*» (Frankfurter Allgemeine, 03.11.2019). Зазвичай питальні речення у новинах використовують у назвах статті. Таким чином це активізує увагу читача, автор звертається до читача як до незримого співрозмовника, змушує його роздумувати над поставленим питанням.

Ще один синтаксичний засіб — інверсія. Автор використовує інверсію як ефективний засіб вираження емоційної характеристики висловлювання. Інверсія виконує прагматичну, граматичну і емоційно-оцінну функції в мові. При зміні правильного (тобто граматичного) порядку слів читач отримує сигнал, він виділяє цей вислів або речення, через те, що воно відрізняється, виділяється з ряду однорідних висловлювань. Тобто інверсія починає виконувати вже інші функції, властиві їй [6]. «*Seit Donnerstag warten fast 120 Flüchtlinge auf einem Schiff der italienischen Küstenwache*» (Deutsche Welle, 31.07.2019), «*Stundenlang hatten sich die Regierungschefs darüber gestritten, ob die Beitrittsverfahren für beide Kandidatenländer endlich eröffnet werden sollten oder nicht*» (Deutsche Welle, 19.11.2019).

Як вже було зазначено тексти новин відрізняються тим, що вони є граматично правильними та завершеними за структурою, але іноді можна побачити еліпсиси. Еліпсиси — це опущення певних структурних елементів, члена речення або відсутність компонента висловлювання. Наприклад: «*Landweg*

gefährlicher als Seeweg» (Deutsche Welle, 03.11.2019), *«Distanz zu Boureflika als politische Überlebensstrategie?»* (Deutsche Welle, 23.03.2019), *«Viele Tote und Verletzte bei Gewalt in Afghanistan»* (Frankfurt Allgemeine, 23.03.2019).

У наданих прикладах можна побачити відсутність основного дієслова, головним є те, що це не заважає читачу зрозуміти сенс новини. Ці еліптичні конструкції автор використав у заголовку, саме у заголовках найчастіше можна помітити еліпсиси. Вживання еліпсисів у заголовку інтригують читача та змушують його продовжити читання статті, окрім цього вони надають виразності всій публікації.

Граматичні особливості полягають у використанні теперішнього та минулого часів, прямої та непрямої мови, зворотньому використанні порядку слів, а також наявність еліпсисів у заголовках новин.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У результаті аналізу політичних інтернет-статей було виявлено загальні особливості новин, а також онлайн новин та політичних новин. Ми з'ясували, що основними функціями новин є інформативність, впливовість та просвітництво. Порівнюючи друковані та онлайн новини ми виділили декілька особливостей: онлайн новини є більш доступними, а друковані газети мають обмежений тираж, хоча на сьогодні багато газет розміщують в інтернеті; також сайти новин є більш інтерактивними та мають зворотній зв'язок, на відміну від друкованих версій.

Ми встановили, що тексти новин відносять до масової комунікації, яка охоплює велику кількість людей. До її характерних ознак ми віднесли: публічність, періодичність, швидкість, схематичність, короткотривалість. Політичні новини інформують населення та надають оцінку подіям, а також прогнозують подальше життя людей. Основними функціями політичної комунікації є піар, реклама, ініціація дискусій та обговорення рішень щодо соціально-політичних проблем.

Було виявлено, що онлайн новини можуть бути різними за розміром — це може бути повідомлення у соцмережі Twitter, достатньо велика стаття у Facebook, або це, навіть, може бути новина в Instagram, де вона також, як і у Twitter, обмежена кількістю символів. Також наразі активно використовуються мікроблоги у месенджері Telegram.

Стилістичні особливості були розглянуті на лексичному рівні і було виявлено такі особливості як:

- 1) Вживання стандартних фраз, або мовних кліше, які зрозумілі переважній більшості читачів, а також наявність загальноприйнятих скорочень.
- 2) Оцінної лексики, яка несе в собі слова з позитивною та негативною оцінкою. При цьому ми визначили, що в політичних новинах, зазвичай, переважає лексика з негативною оцінкою.

3) Лексико-фразеологічних стилістичних засобів, або троп, до яких належать метафора, персоніфікація, метонімія, синекдоха, іронія, порівняння, перифраз. Ці засоби надають тексту експресивності, допомагають зберігати зв'язність тексту та висловлювати негативне або позитивне ставлення.

Також були розглянуті особливості на синтаксичному та граматичному рівнях та було виявлено наступне:

1) Для сприйняття тексту широкою аудиторією новина повинна мати граматично правильні речення та завершені структури. В текстах онлайн новин переважають речення з підрядним та сурядним зв'язками.

2) В новинах переважає використання теперішнього часу, минулий використовують для опису події, які вже відбулись.

3) Для об'єктивного викладення інформації автор оформлює її у вигляді цитат, прямої та непрямої мов. Для непрямої мови використовують умовний спосіб. Питальні речення та риторичні запитання змушують читача сконцентрувати увагу на головному. Також виділяє певне речення або вислів такий синтаксичний засіб як інверсія.

4) Еліптичні конструкції в основному використовують у заголовках для виділення певних слів, що повинно зацікавити читача прочитати увесь матеріал.

Таким чином, ми бачимо, що стилістичні особливості новин тісно пов'язані з функціями публіцистичного стилю, вони надають тексту динаміки та зацікавлюють читача.

РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ НОВИН

3.1 Переклад та перекладацькі трансформації

Т. Р. Кияк та А. М. Науменко визначили переклад як «відтворення форми твору (композиційних ситуацій ОТ) через адекватну передачу основної інформації (як інваріантної, так і необхідної фонової) та її герменевтичних функцій (які виражаються через стиль твору) за допомогою адекватного перетворення мовних структур і значень (сміслів) на відповідних (між-)мовних рівнях засобами іншої мови» [9, 482].

Головним у перекладі є те, що він повинен бути адекватним або еквівалентним. В. Н. Комісаров не розглядає поняття «еквівалентний переклад» і «адекватний переклад», які тісно пов'язані один з одним, як ідентичні.

При перекладі особливу увагу треба звертати на саме джерело інформації та одержувачів інформації, для яких призначено повідомлення, їх знання, особливості сприйняття та інші аспекти міжмовної комунікації, які можуть впливати на результат перекладу. Тобто, основним завданням досягнення адекватності при перекладі є правильне використання різних перекладацьких трансформацій, щоб якомога точно передати інформацію, яку закладено в оригінальному тексті.

Залежно від характеру перетворень В. Н. Комісаров виділяв наступні трансформації:

- лексичні (транслітерація, перекладацьке транскрибування, калькування, модуляція, конкретизація і генералізація)
- граматичні (дослівний переклад, граматичні заміни (заміни членів речення, форм слова, частин мови) і членування речення)

– лексико-граматичні (описовий переклад, антонімічний переклад та компенсація) [10, 158-161].

Отже, під час перекладу політичних новин потрібно враховувати деякі особливості. По-перше, потрібно враховувати на яку аудиторію буде спрямований текст перекладу, можливо, не вся інформація, яка зазначена в тексті оригіналу важлива для цільової аудиторії і при перекладі її слід вилучити. По-друге, новини повинні бути доступними. Публіцистичний стиль схожий на розмовну мову, тому слід уникати складних граматичних конструкцій, використовуючи вже зазначені перекладацькі трансформації. При цьому потрібно зберегти вигляд оригінального тексту. По-третє, основне завдання новин — донесення інформації, тому перекладений текст не можна прикрашати додатковими подіями, які не стосуються поданої теми, та він не повинен містити помилок.

3.2 Лексичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей

Лексика ЗМІ може мати емоційно-експресивну, її мова постійно розвивається і у матеріалах все частіше можна помітити появу неологізмів, фразеологізмів та розмовної лексики. Зумовлено все це глобалізацією, змішання культур, появою нових технологій та розвитком самої мови.

Політичні новини характеризуються високою щільністю інформації, зокрема, за допомогою загальноприйнятих і авторських скорочень, наприклад, аббревіатур *CIA*, *NATO*, *IOM*:

«Doch schon lange davor starteten der deutsche Geheimdienst BND und die amerikanische CIA eine weltweite Abhöraktion, die es in sich hatte» [31]. («Але **ЦРУ**

та *BND* ще задовго до цього проводили спецоперацію, про масштаби якої ніхто не здогадувався» [32]).

«Auch EU- und **NATO**-Staaten wie Italien, Spanien oder Irland wurden in der Operation «Rubikon» abgehört» [31]. («Мішенями операції «Рубікон» ставали й країни ЄС та **НАТО**, приміром, Італія, Іспанія чи Ірландія» [32]).

«Sie hätten sich in Gruppen von bis zu 3000 Menschen versammelt und verbrachten eine kalte Nacht an der Grenze, sagte der **IOM**-Einsatzleiter in der Türkei, *Ladfo Gvilava*» [33]. («За даними співробітників **МОМ**, мігранти приїжджали на кордон на машинах, таксі, а також в автобусах із Стамбула» [34]).

Усі наведені скорочення мають стійкі відповідники в українській мові. *CIA* — Центральне розслідувальне управління, *NATO* — НАТО, *IOM* — Міжнародна організація з міграції, де НАТО передано за допомогою транслітерації (запозичення англійського скорочення), а інші шляхом дослівного перекладу і утворення скорочення на основі перших літер перекладу скорочення.

Важливу інформаційну функцію в новинах виконують власні імена. Для їх перекладу використовують транскрипцію або транслітерацію. Зокрема, при перекладі імен та прізвищ на сайті інтернет-новин Deutsche Welle, вони можуть бути подані у перекладі, а в дужках наводять їх на мові оригіналу, наприклад: «*Bundeskanzlerin **Angela Merkel** und der damalige französische Präsident Francois Hollande reisten zunächst zu Krisengesprächen nach Kiew und Moskau und dann in die Hauptstadt Weißrusslands*» [35]. («Канцлерка Німеччини **Ангела Меркель** (**Angela Merkel**) і тодішній президент Франції Франсуа Олланд тоді вирушили врегулювати кризу в Київ і Москву, а згодом – до столиці Білорусі» [36]).

«EU-Kommissionspräsidentin **Ursula von der Leyen** und EU-Ratspräsident Charles Michel verfolgen die Lage an den EU-Außengrenzen zur Türkei mit Besorgnis» [33]. («Водночас голова Єврокомісії **Урсула фон дер Ляєн** (**Ursula von der Leyen**) вже заявила, що «із стурбованістю» спостерігає за ситуацією на кордоні країн ЄС та Туреччини» [34]).

«Obwohl das Verwaltungsgericht in einem Urteil festhielt, dass Schwerstkranke einen Anspruch auf dieses Barbiturat haben, wies Bundesgesundheitsminister **Jens Spahn** die Bundesbehörde an, keinem Antrag auf tödliche Medikamente stattzugeben» [39]. («Попри рішення адміністративного суду, що важко хворі мають право отримувати цей барбітурат, міністр охорони здоров'я **Єнс Шпан (Jens Spahn)** розпорядився не задовольняти заявки на отримання цих смертоносних ліків» [40]).

Також транскрипцію та транслітерацію застосовують при перекладі безеквівалентної лексики, або реалій. Тобто тих слів, які не мають відповідників у мові перекладу. В політичних новинах це в основному реалії державно-адміністративного укладу та суспільного життя, а також топоніми та назви фірм, наприклад:

«Auch deshalb sprach der ehemalige Geheimdienstkoordinator im **Bundeskanzleramt** Bernd Schmidbauer davon, «Rubikon» habe dazu beigetragen, die Welt sicherer zu machen» [31]. («Зокрема, і через це колишній координатор спецслужб у **Відомстві федерального канцлера** Німеччини Бернд Шмідбауер (Bernd Schmidbauer) каже, що спецоперація «Рубікон» допомогла зробити світ безпечнішим» [32]). В даному перекладі також додали, що це відомство є німецьким.

Наведемо ще декілька прикладів:

«Ob diese Information je an die **Bundesregierung** und das **Weißes Haus** gelangten, ist unklar» [31]. («Чи ця інформація колись доходила до **німецького уряду** чи **Білого дому**, незрозуміло» [32]).

«Dieses Gesetz schuf der **Bundestag** im Dezember 2015, um Vereinen oder auch Einzelpersonen «ein Geschäft mit dem Tod» zu verbieten» [39]. («Відповідну норму **Бундестаг** ухвалив у грудні 2015 року, аби унеможливити «бізнес на смерті» різним товариствам та приватним особам») [40].

При лексичних замінах відбувається заміна окремих лексичних одиниць (слів або словосполучень) вихідної мови лексичними одиницями мови перекладу. Частіше зустрічаються конкретизація, генералізація та заміна.

Конкретизацію використовують при заміні слова або словосполучення вихідної мови с більш широким визначенням на слово або словосполучення мовою перекладу с більш вузьким визначенням:

«*Die Bundeskanzlerin sprach vorsichtig von einem «**Hoffnungsschimmer**»» [35]. («**Меркель** тоді обережно назвала його «**проблиском надії**»» [36]).*

У наведеному реченні назву посади «*Bundeskanzlerin*» замінили прізвищем канцлерки Німеччини, пояснивши таким чином слово «*Bundeskanzlerin*» для тих, хто не знайомий з цим поняттям, але знайом із прізвищем.

«*Péter Niedermüller ist sauer auf die Budapester Regierung. «Sie erschwert unsere Arbeit», sagt der **Ungar**» [37]. («**Петер Нідермюллер** роздратований діями угорського уряду **Віктора Орбана**. «Він ускладнює нашу роботу», – говорить **опозиційний політик**» [38]).*

У даному прикладі для конкретизації, скоріше за все, використали словосполучення «опозиційний політик» для того, щоб речення виглядало більш коректним.

Прийом конкретизації характеризується підбором конкретних відповідників та певних значень. Велику роль при використанні конкретизації цьому грає сам контекст, завдяки ньому підбирається конкретне слово або зворот.

Генералізація є зворотнім прийомом конкретизації. Він полягає у заміні вихідного поняття на більш ширше, наприклад:

«*Die Staatszeitung Rodong Sinmun bezeichnete den Kampf gegen das Virus damals als Angelegenheit des «nationalen Überlebens»» [41]. («**Північнокорейські ЗМІ** називали боротьбу з коронавірусом «справою виживання нації»» [42]). В даному випадку вирішили не наголошувати на назві газети, тому що вона все одна не відома українській аудиторії.*

«Russland zeigt kein Interesse an Änderungen, die **Kiew** immer wieder ins Gespräch bringt» [35]. («Росія не демонструє зацікавленості в тому, щоб внести зміни до Мінська-2, версії яких раз у раз озвучує **Україна**» [36]).

«Den Profit teilten sich **BND** und **CIA**, allein im Jahr 1975 waren das 51 Millionen Schweizer Franken» [31]. («Прибутки **німці** та **американці** ділили між собою, лише в 1975 році це був 51 мільйон швейцарських франків» [32]).

На прикладах можна побачити, що генералізацію також використовують для вилучення зайвої для читачів інформації. На останньому прикладі ми бачимо, що таким чином у перекладі пояснюються хто відповідав за які служби.

Ще одна лексична трансформація — переклад за допомогою фразеологізмів. На сьогоднішній день як друковані, так і інтернет-ЗМІ є джерелами фразеологізмів. Завдяки ним підвищується експресія при перекладі і, таким чином, текст стає більш емоційним і цікавим для читача. Наприклад:

««Wenn wir durch das aktuelle Urteil des Bundesverfassungsgerichts, dem möglichen Wegfall des Paragraf 217, jetzt eine **erneute Motivierung** für Sterbehelfer erfahren sollten, bedeutet das eine gefährliche Entwicklung unserer Gesellschaft», sagt Radbruch» [39]. (««Якщо ми за допомогою цієї ухвали Конституційного суду, що може скасувати 217-ий параграф Кримінального кодексу, знову **дамо зелене світло** тим, хто пропонує допомогу у позбавленні людини життя, це означатиме небезпечний розвиток для нашого суспільства», — наполягає Радбрух» [40]).

«Jetzt, da jeder im und um den Kreml herum raten wird, ob und wann er das Präsidentenamt aufgibt und wem er dann die **Verantwortung** überlässt, wird die Kriecherei unter den Mitgliedern der sogenannten politischen Elite einen neuen Höhepunkt erreichen» [43]. («Зараз, коли кожен у Кремлі і навколо нього почне гадати, коли і чому він відмовиться від посади президента і кому передасть **стерня влади**, холопство серед так званої політичної еліти досягне свого нового піку» [44]).

«*Längerfristig **sieht** es weniger **rosig** aus*» [43]. («На далеку перспективу все **выглядає не так рожево**» [44]).

«*Wie gesagt: In der Krise **wechseln** Menschen, zumal die Deutschen, **nicht gern die Pferde***» [45]. («Отже, у період кризи люди, особливо це властиво німцям, **неохоче змінюють коней на переправі**» [46]).

«*«Ich glaube: Wir stehen jetzt **an einer Weggabelung**», sagte Steinmeier*» [49]. («Він зазначив, що тепер як країна, так і цілий світ **стоять «на роздоріжжі»**» [50]).

Як можна побачити, у деяких прикладах у тексті оригіналу фразеологізми відсутні. Перекладач сам обирає, чи потрібно додавати їх у перекладі. Але, як ми бачимо і в оригіналі можна зустріти фразеологізми. В цьому випадку, головним є те, що цей фразеологізм потрібно правильно адаптувати на цільову аудиторію, підібравши доцільний відповідник.

Для того, щоб дотримуватись усіх граматичних та стилістичних норм мови, які існують у мові перекладу, потрібно додавати слова до тексту перекладу. Додавання використовують для того, щоб ввести у текст перекладу ті лексичні елементи, які відсутні у вихідному тексті для правильної передачі змісту речення.

«*Für **Medizin** also, die Schmerzen lindern will, wenn keine Heilung mehr möglich ist*» [39]. («**Йдеться про галузь медицини**, яка має на меті зменшити біль і страждання, коли зцілення вже не є можливим» [40]).

Також це може бути додавання інформації, яка є актуальною для читачів, для яких перекладають. Так, наприклад, у наступних реченнях можна побачити, що в оригіналі інформація, яка подана у перекладі, відсутня.

«*Drei der vier Angeklagten wurden zu mehrjährigen Haftstrafen verurteilt*» [59]. («У ФРН **трьох з чотирьох підсудних у справі викрадення цінної золотої монети, яка належала бізнесмену Борису Фуксману, засудили до тривалих термінів ув'язнення**» [60]).

«Die Beute ist bis heute verschwunden. Die Polizei geht davon aus, dass die Goldplatte zerstückelt und verkauft wurde» [59]. («Слідів вкраденої монети досі не знайшли. Не виключено, що монету розрізали на шматки і продали. Коштовність належала відомому в Україні німецькому бізнесмену, колишньому співвласнику телеканалу «1+1» Борису Фуксману» [60]).

При відсутності певних членів речення у тексті оригіналу також за контекстом додають необхідні слова, це явище називають еліпсисом. Як вже зазначалося в роботі, еліпсиси в основному можна побачити у заголовках, наприклад:

«Haftstrafen im Berliner Goldmünzenprozess» [59]. («Суд у Німеччині засудив викрадачів 100-кілограмової золотої монети» [60]).

«Die kalte Nacht an der Grenze» [33]. («Понад 13 тисяч мігрантів зібралися на кордоні Туреччини з ЄС» [34]).

Таким чином перекладач переклав заголовки, опираючись на контекст статті, а не на оригінальну назву статті.

3.3 Граматичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей

Перестановка як вид перекладацької трансформації — це зміна порядку мовних елементів у тексті перекладу. Елементами можуть бути слова, словосполучення, частини речення або самостійні речення.

Порядок слів німецької та української мов відрізняється, тому це може відображатися на процесі перекладу. Українська мова має вільний порядок слів, також, на відміну від німецької мови, присудок та інші частини мови можуть займати будь-яке місце, в залежності від їх завдання. Зазвичай, члени речення

розташовані таким чином, що на перше місце розташовують нові данні, тобто акцентують увагу на важливій або новій інформації, а потім розміщують другорядну [15]. Наприклад:

«Fünf Jahre nach der Unterzeichnung soll der nicht umgesetzte Minsker Friedensplan für die Ostukraine wieder aufgenommen werden» [35]. («Після п'яти років з дати підписання мінські угоди щодо Донбасу так і не виконані» [36]).

Також у німецьких новинах, на відміну від українських, посилання на джерело інформації вказують у кінці речення.

*«Der ukrainische Präsident zeigte sich in einem Interview mit der **ukrainischen Nachrichtenagentur «Interfax»** am Dienstag vorsichtig optimistisch» [35]. («В інтерв'ю агентству новин **«Інтерфакс-Україна»** 11 лютого український президент висловився зі стриманим оптимізмом» [36]).*

*«**Mindestens 13.000 Menschen** haben die Mitarbeiter der UN-Organisation für Migration (IOM) an der 212 Kilometer langen Grenze zwischen der Türkei und Griechenland beobachtet» [33]. («**Понад 13 тисяч мігрантів** зібралися на грецько-турецькому кордоні у ніч на неділю, 1 березня» [34]).*

*«Die Basis für die Ermittlungsergebnisse bilden laut JIT Aussagen von Zeugen, die den Raketenstart beobachten haben wollen, Überreste der Passagiermaschine und der «Buk»-Rakete, Satellitenbilder und Radardaten sowie Foto- und Videoaufnahmen vom Transport des russischen Raketensystems zu dem Ort im Donbass, wo es mutmaßlich abgefeuert wurde. **Außerdem** liegen Mitschnitte von Telefonaten zwischen den Verdächtigen vor, die vom JIT teilweise veröffentlicht wurden» [47]. («Слідчі стверджують, що мають вагомі докази для подібних висновків: свідчення очевидців, рештки лайнера і ракети, що в нього влучила, із унікальним серійним номером, дані супутників і радарів, а також фото- і відео-зйомки того, як транспортували «Бук» до місця пострілу й назад. **Крім того**, слідчі оприлюднили низку перехоплень телефонних розмов між підозрюваними в причетності до катастрофи МН17» [48]).*

Іноді може застосовуватися інверсія, таким чином дієслово та деякі інші елементи речення розташовуються перед присудком, це, звичайно, привертає увагу читача. Тобто, при інверсії другорядний член стоїть на першому місці, далі присудок, підмет та інші члени речення як і при прямому порядку слів речення. При цьому сенс речення не змінюється, а член речення, який стоїть на першому місці, пов'язує речення за змістом з попереднім висловлюванням.

Граматичні заміни використовують для трансформації мовної одиниці вихідного тексту на одиницю мови перекладу, яка при цьому буде мати інше граматичне значення. Ця граматична одиниця може бути словом, словосполученням, частиною мови, членом речення тощо. Наприклад, це може бути заміна інфінітива дієслова іменником:

«*Sicher: Es gibt viel, etwa am Gesundheitswesen, zu **verbessern***» [45]. («Звичайно, багато що, наприклад, у сфері охорони здоров'я, потребує **поліпшення**» [46]).

«*Darauf hofften viele todkranke Patienten, um mit ärztlicher Hilfe aus dem Leben scheiden zu **können***» [39]. («На **можливість** супроводу у добровільному рішенні піти з життя в країні сподіваються чимало смертельно хворих пацієнтів» [40]).

Часто можна побачити заміну частин мови. Ця заміна відбувається для адаптації мовних одиниць до норм мови перекладу. Це може бути заміна іменника на прикметник, прикметника на іменник та іменника на прикметник, наприклад:

«*Was ihr besonders zu schaffen macht, ist **die Angst**, plötzlich nicht mehr schlucken zu können und dann einfach zu ersticken*» [39]. («Найбільше за все вона **боїться**, що в один момент їй забракне повітря і вона задихнеться» [40]).

«*Nach dem Urteil des Bundesverfassungsgerichts traut sich Melanie die Möglichkeit einer **ärztlich** begleiteten Selbsttötung offen anzusprechen*» [39]. («Після рішення Конституційного суду Німеччини, який назвав право на смерть

за власним бажанням одним із особистих прав людини, Мелані наважується говорити вголос про можливість піти з життя **за допомогою медиків**» [40]).

«*Präsident auf **Lebenszeit**?*» [43]. («*Довічний президент?*» [44]).

«*Aber das Ausmaß ist dann doch **bemerkenswert***» [45]. («*Особливу увагу привертають до себе масштаби цієї підтримки*» [46]).

Також це може бути заміна дієслівного прикметника на дієслово, в даному прикладі ця заміна відбулась через те, що у мові перекладу немає відповідника.

««*Wer sind die Bombenattentäter? Es werden **alleinreisende Single-Männer sein***», sagt O'Leary in der Zeitung» [51]. (««*Хто такі терористи? Це, вочевидь, чоловіки, які подорожують наодинці*», – вважає глава Ryanair» [52]).

Часто зустрічається перебудова синтаксичної структури речення, прикладом цього є заміна німецької пасивної конструкції на активну в українській мові. Пасивна конструкція в німецькій мові використовується частіше, ніж в українській. Використовувати пасивну або активну конструкцію залежить від контексту та лексичного наповнення дієслова, наприклад:

«*Alle Ausländer im Land wurden unter eine 30-tägige Quarantäne gestellt, auch Diplomaten waren davon nicht ausgenommen - und dürfen sich nur noch sehr eingeschränkt bewegen*» [41]. («*Усі іноземці, які перебувають в країні, перебувають на 30-денному карантині*» [42]).

«*Sie alle sollten **betrogen werden***» [31]. («*Як показує журналістське розслідування, усі вони стали жертвою обману*» [32]).

До синтаксичних замін відноситься членування речень. Таким чином з одного складного речення ми отримуємо просте речення. Цю трансформацію використовують для спрощення речень з метою полегшення читання новин, наприклад:

«*Es zogen sich nicht nur die bis 2015 öffentlich aufgetretenen Sterbehelfer mit ihren Angeboten zurück, es trauten sich viele Ärzte oder Bedienstete in deutschen Hospizen nicht einmal mehr, Beratungsgespräche zu dem Thema Sterbebegleitung zu*

führen» [39]. («Працювати припинили не тільки ті, хто до 2015 року публічно пропонував відповідні послуги. Навіть лікарі та співробітники хоспісів не наважувались консультувати хворих з теми супроводу до смерті» [40]).

«US-Präsident Donald Trump wünscht sich, dass Russland seine Unterstützung «für die Gräueltaten des Regimes» von Baschar al-Assad beendet - so steht es in einer Mitteilung des Weißen Hauses über ein Telefonat Trumps mit seinem türkischen Amtskollegen Recep Tayyip Erdogan» [55]. («Президент Сполучених Штатів Дональд Трамп закликав Росію припинити підтримку сирійського правителя Башара Асада. Про це Трамп сказав у неділю, 16 лютого, під час телефонної розмови з турецьким президентом Реджепом Таїпом Ердоганом, передає пресслужба Білого дому» [56]).

«In einer Fernsehansprache am Ostermontagabend sagte Präsident Emmanuel Macron, im Kampf gegen die Coronavirus-Pandemie müsse die seit vier Wochen geltende Ausgangssperre bis zum 11. Mai verlängert werden» [53]. («Суворі обмежувальні заходи у Франції подовжені до 11 травня. Про це у понеділок, 13 квітня, заявив президент Еммануель Макрон у своєму третьому телевізійному зверненні до нації від початку пандемії COVID-19» [54]).

В останньому прикладі, зокрема, можна побачити інверсію, таким чином у перекладі акцентували увагу на тому, що головна інформацією у цих реченнях — це інформація про обмежувальні заходи.

Іноді у перекладі використовують, також, об'єднання речень, наприклад:

«Im Januar hatte bereits der dafür zuständige Parlamentsausschuss für die Aufhebung der Immunität von Salvini gestimmt. Nun machte der Senat den Weg endgültig frei» (Deutsche Welle, 12.02.2020). («У січні відповідний парламентський комітет підтримав рішення про позбавлення Сальвіні імунітету, яке зрештою ухвалили сенатори» (Deutsche Welle, 12.02.2020).

Також у цьому прикладі ми бачимо, що перекладач вирішив не використовувати і не адаптувати фразеологізм з вихідної мови на мову перекладу.

«Heute regiert er weitgehend mit den gleichen Methoden. Dabei wählten ihn viele, um mit dem alten System abzurechnen» [57]. («Сьогодні політик Зеленський нерідко послуговується тими самими методами, з якими хотіли покінчити його виборці» [58]).

3.4 Лексично-граматичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних статей

У перекладах текстів інтернет-ЗМІ також зустрічаються лексично-граматичні трансформації, як антонімічний переклад.

Антонімічний переклад — це комплексна заміна, яка охоплює і лексику, і граматику. Мета її — зробити текст якомога доступним та цікавим для читача та показати проблему з протилежної сторони, часто він використовується у заголовках.

«Möglichkeiten der Palliativmedizin zu wenig bekannt» [39] («Про можливості паліативної медицини майже нічого невідомо» [40]).

«Mindestens 13.000 Menschen haben die Mitarbeiter der UN-Organisation für Migration (IOM) an der 212 Kilometer langen Grenze zwischen der Türkei und Griechenland beobachtet» [33] («Понад 13 тисяч мігрантів зібралися на грецько-турецькому кордоні у ніч на неділю, 1 березня. Про це повідомляє Міжнародна організація з міграції (МОМ)» [34]).

Наступна лексично-граматична трансформація — це описовий переклад. За його допомогою можна передати безеквівалентну лексику, інформацію, якої не вистачає, або якусь реалію у тексті.

«*Unter den beteiligten Juristen ist auch der Münchner **Medizinrechtler** Wolfgang Putz*» [39] («Серед правників, які брали участь у процесі, і **фахівець з медичного права** Вольфганг Путц (Wolfgang Putz) з **Мюнхена**» [40]).

«*Schwindende Unterstützung*» [57] («Підтримка, **що тоне**» [58]).

Описовий переклад може використовуватися одночасно з іншими способами передачі еквівалентної лексики, наприклад:

«*Trump vermeidet für einen Monat den **Shutdown***» [61]. («Дональд Трамп на місяць відвернув «**шатдаун**» федерального уряду» [62]).

Таким чином слово «*Shutdown*», яке зустрічається у вихідному тексті, передали за допомогою транслітерації. На відміну від інших способів передачі безеквівалентної лексики, описовий переклад потребує більш розширених знань реалій.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

При перекладі новин з німецької мови на українську особливу увагу звертають на аудиторію, якій вони призначені. Тобто, новина не повинна мати зайвої інформації, а незрозумілі поняття повинні бути пояснені. Для збереження та правильної передачі матеріалу оригінального тексту застосовують певні перекладацькі трансформації. За В. Н. Комісаровим ми виокремили три групи перекладацьких трансформацій: лексичні, граматичні та лексико-граматичні. Нами виділено основні лексичні трансформації при перекладі німецькомовних політичних новин:

1) Транслітерація, яку використовують при перекладі скорочень та власних імен. Також транскрипцію та транслітерацію можна спостерігати при перекладі реалій, безеквівалентної лексики.

2) Лексичні заміни. До них відносяться конкретизація та генералізація. При мовній конкретизації заміна слова з широким значенням на слово з більш вузьким значенням обумовлюється розбіжностями двох мов — або відсутністю у вихідній мові лексичної одиниці, що має настільки ж широке значення, що і одиниця, яка передається. Необхідність генералізації викликана тим, що у мові перекладу немає конкретних понять, які є аналогічними поняттями вихідної мови.

3) Переклад за допомогою фразеологізмів. Цей прийом надає експресивності тексту, а також полегшує його читання. Важливим при використанні цієї трансформації є правильна адаптація фразеологізму на мову перекладу.

4) Додавання та опущення. Дані трансформації допомагають зберігати цілісність та зв'язність тексту. Додавання використовують, коли в оригіналі відсутні певні мовні елементи без яких не можна передати правильний зміст

речення у мові перекладу. До опущення також відносять також еліпсиси, які в основному можна побачити у заголовках. Таким чином надають виразності, а також лаконічності, що є важливою характеристикою заголовків.

До граматичних трансформацій відносяться наступні:

1) Перестановка. При перекладі на українську мову на перше місце виносять важливу інформацію, а потім другорядну. Також ми побачили, що посилання на джерело також виносять на перше місце. І через те, що німецька мова має певний порядок слів у реченні при перекладі на українську він може змінюватися.

2) Граматичні заміни. Це можуть бути заміни частин мови, заміна пасивної конструкції, членуванню та об'єднання речень. Деякі заміни частин мови відбуваються через те, що вони відсутні в українській мові. Об'єднання та членування речень використовують для спрощення читання тексту.

До лексично-граматичних трансформацій відносять:

1) Антонімічний переклад. Він робить текст новини доступним та зацікавлює читача.

2) Описовий переклад. Його використовують для передачі безеквівалентної лексики, коли відсутній відповідник у мові перекладу.

Головною метою усіх перерахованих трансформацій є передача адекватності тексту, а також пояснення реалій і певних понять. Важливим, також, є правильна адаптація оригінального тексту, щоб новина була зрозумілою для читачів. Зокрема, трансформації допомагають зберігати послідовність та зв'язність тексту, що є важливим для новин.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Публіцистика займає важливе місце у житті людей. Саме тексти публіцистичного стилю, статті в газетах і в інтернеті, інформують та орієнтують людей у подіях світу. Новини мають певний вплив на читача, а політичні новини інформують населення, надають оцінку подіям, а також прогнозують подальше життя людей. Таким чином ми визначили, що основними функціями новин є донесення інформації, вплив та просвітництво.

При перекладі політичних новин для збереження стилістичних особливостей та текстуальних характеристик тексту потрібно використовувати відповідні перекладацькі трансформації для правильної адаптації тексту. В даній роботі стилістичні особливості політичних новин та перекладацькі трансформації досліджувались на матеріалі німецькомовних інтернет-новин. Ми надали характеристики медіатексту, виділили його особливості і те, що вони повинні задовольняти певним критеріям для донесення правдивості подій та збереження зв'язності і логічності тексту. Ми визначили, що новина має бути подана чітко, лінійно та зрозуміло. Важливу роль має назва статті та її зачин, вони повинні заінтригувати читача, змусити його продовжити прочитання новини.

Публіцистичний стиль має свої стилістичні особливості. В новинах автор використовує різні лексичні, граматичні та синтаксичні прийоми для того, щоб додати динаміки та експресії тексту, які повинні впливати на читача та зацікавлювати його. Для цього він використовує стилістичні засоби, тропи, які додають новині виразності і несуть у собі експресивну функцію.

Виявивши характерні риси медіатекстів ми вказали основні способи їх перекладу, різні перекладацькі трансформації: лексичні, граматичні, лексико-граматичні. Власні імена та реалії перекладають за допомогою транслітерації. Фразеологізми перекладають дослівно, або шукають відповідник у мові

перекладу. Серед інших розглянутих трансформацій при перекладі інтернет-статей можна виокремити наступні: конкретизація, генералізація, антонімічний та описовий переклади, лексичні та граматичні заміни, перестановки, членування та об'єднання речень, а також зміна його структури.

Таким чином, з цього виходить, що мета, вивчення та виявлення стилістичних особливостей та особливостей перекладу німецькомовних політичних новин, досягнута. Мова публіцистики продовжує розвиватися через нові мовні явища, тому її очікують і інші зміни, зокрема і у процесі перекладу.

ZUSAMMENFASSUNG

Die Sprache der Medien nimmt einen wichtigen Platz im Leben der Menschen ein. Der Stil des Publizisten hat, wie jeder andere auch, seine eigenen stilistischen Merkmale. Auch bei der Übersetzung politischer Nachrichten ist es zur Erhaltung der stilistischen Merkmale und Eigenschaften des Textes notwendig, geeignete Übersetzungstransformationen zu verwenden. In diesem Aufsatz wurden die stilistischen Merkmale politischer Nachrichten und Übersetzungstransformationen an deutschsprachigen Online-Nachrichten untersucht. Wir haben uns mit Medientexten, Stilistik, publizistischem Stil, politischen Texten und politischen Nachrichten befasst und untersucht, welche Übersetzungstransformationen bei ihrer Übersetzung verwendet werden.

Wir betonten die Besonderheiten von Medientexten und die Tatsache, dass sie bestimmte Kriterien erfüllen müssen, um die Wahrhaftigkeit von Ereignissen zu vermitteln. Wir kamen zu dem Schluss, dass die Nachrichten in einer klaren, linearen und verständlichen Weise präsentiert werden sollten. Der Titel des Artikels und seine Anfänge sind wichtig, sie sollten den Leser interessieren, ihn dazu bringen, die Nachrichten weiter zu lesen.

In den Nachrichten verwendet der Autor verschiedene stilistische, lexikalische, grammatische und syntaktische Methoden, um Dynamik und Ausdrücke hinzuzufügen, die den Leser beeinflussen sollen. Zu diesem Zweck verwendet er stilistische Mittel, Spuren, die den Nachrichten Ausdruckskraft verleihen und eine Ausdrucksfunktion haben.

Nachdem wir die charakteristischen Merkmale von Medientexten herausgefunden hatten, legten wir die Hauptwege ihrer Übersetzung fest, verschiedene Übersetzungstransformationen: lexikalisch, grammatisch, lexikalisch-grammatikalisch. Namen und Realien werden durch Transliteration übersetzt.

Phraseologismen übersetzen wörtlich oder suchen nach Korrespondenz in der Sprache der Übersetzung. Unter anderen Transformationen, die bei der Übersetzung von Internetartikeln berücksichtigt werden, können wir folgende hervorheben: Konkretisierung, Verallgemeinerung, antonyme und deskriptive Übersetzungen, lexikalische und grammatikalische Ersetzungen, Umordnungen, Aufteilung und Zusammenfügen von Sätzen sowie Änderungen in der Struktur.

Damit ist das Ziel, die Stil- und Übersetzungsmerkmale deutschsprachiger politischer Nachrichten zu untersuchen und zu identifizieren, erreicht. Die Sprache der Publizisten entwickelt sich durch neue sprachliche Phänomene weiter, so dass auch andere Veränderungen, auch im Übersetzungsprozess, zu erwarten sind.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банина Н. В., Мельничук М.В., В.М. Осипова. Основы теории и практики стилистики английского языка: учебник / Н. В. Банина, М. В. Мельничук, В.М. Осипова. – М.: Финансовый университет, 2017. 136 с.
2. Богатырева Н. А. Стилистика современного немецкого языка = *Stilistik der deutschen Gegenwartsprache* / Н. А. Богатырева, Л. А. Ноздрина. Москва: Издательский центр «Академия», 2005. 336 с.
3. Гаврилова М. В. Парламентский дискурс / Дискурс–Пи / М. В. Гаврилова. 2013. С. 113.
4. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. М.: Наука. 1981. 139 с.
5. Гальперин И.Р. Стилистика английского языка: учеб. пособ. вузов/ И. Р. Гальперин. М.: Высшая школа. 1981. 334 с.
6. Долженко С. Г., Копенина О. В. Инверсия в современных англоязычных периодических изданиях // Молодой ученый. 2016. №4.1. С. 28 – 30.
7. Єльнікова Н. І. Медіатекст як об'єкт лінгвістичних досліджень / Н. І. Єльнікова // 22-й Міжнародний молодіжний форум «Радіоелектроніка та молодь у ХХІ столітті». Зб. матеріалів форуму. Т. 11. Харків: ХНУРЕ, 2018. С. 33–34.
8. Калугина Ю. В. Медиа-текст экономического кризиса как разновидность публицистического стиля / Ю. В. Калугина // Фундаментальные исследования. 2013. С. 507–510.
9. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Наumenко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.

10. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. М.: ЭТС, 2002. 424 с.
11. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. / І. М. Кочан. Київ: Знання, 2008. 423 с.
12. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: підручник. К.: Вид. Центр «Академія», 1999. 288 с.
13. Кубрякова Е.С. О контурах новой парадигмы знания в лингвистике: Структура и семантика художественного текста / Е.С. Кубрякова, О.В. Александрова // Доклады Международной VII конференции. М.: Московский государственный открытый педагогический университет, 1999. С. 123-135.
14. Лисейко Л. В. Поняття функціонального стилю та рівні його опису / Л. В. Лисейко // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. 2013. № 17. С. 94-101. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvypu_2013_17_15.
15. Мамедов А. Н. Основные лексико-грамматические трансформации при переводе текстов печатной немецкоязычной рекламы / А. Н. Мамедов. // Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Лингвистика. 2014. С. 97–109.
16. Мельничайко В. Я. Лінгвістика тексту в шкільному курсі української мови / В. Я. Мельничайко. К., 1986. С. 11.
17. Н. Місяць. Гіпертекст – новий крок у розвитку тексту / Н. Місяць // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. 2002. № 9. С. 103-105. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38233/20-Misyats2.pdf?sequence=1>
18. Наер Н. М. Стилистика немецкого языка: Учеб. пособие /Н. М. Наер. М.: Высшая школа, 2006. 271 с. На нем. яз.

19. Павлова Ю. Б. Стилистические особенности публицистического текста / Ю. Б. Павлова.
20. Паршак К. Д. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження / К. Д. Паршак // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови. 2014. Вип. 11. С. 196-199. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2014_11_46.
21. Петрушкевич М. Підходи до розуміння масової комунікації / М. Петрушкевич // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки. 2013. № 11. С. 101-107. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnufn_2013_11_20.
22. Рева Е. К. Новостная журналистика (на материале публикаций информационных агентств и новостных порталов г. Пензы): навч. посіб. / Е. К. Рева, Г. С. Зуева. Пенза: Вид-во ПГУ, 2017. 64 с.
23. Семененко Л. Л. Політичний текст як засіб експлікації потенцій мовного знака / Л. Л. Семененко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія: Філологія. Мовознавство. 2015. Т. 253, Вип. 241. С. 87-86. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdufm_2015_253_241_19.
24. Табінська І. Діалог і діалогічний текст: джерела, засади, адаптація в медіа / Ірина Табінська. // Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2019. С. 335–342.
25. Фенина В. В. Ирония в обыденном политическом дискурсе (на материале интернет-комментариев пользователей сайта «Эхо Москвы») / В. В. Фенина // Вестник ВГУ. Серия: Лингвистика и международная коммуникация. №1. 2015.
26. Фінклер Ю. Друковані мас-медіа як фактор формування громадської думки / Юрій Фінклер // Зб. пр. Наук.-дослід. центру періодики. 2003. Вип. 11. С. 380–389.

27. Щипицина Л. Ю. Стилистика немецкого языка = Stilistik der deutschen Sprache / Л. Ю. Щипицина. Архангельск, 2009. 144 с.
28. Яремчук С. С. Соціологія масової комунікації: навч. посібник / С. С. Яремчук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 248 с.
29. Riesel E. Deutsche Stilistik / E. Riesel, E. Schnendels. Moskau, 1975. 316 с.
30. Riesel, E. Stilistik der deutschen Sprache: учеб. для пед. ин-тов и фак. иностр. яз. / Elise Riesel. Moskau: Verl. fur fremdsprachige Lit. 1959. 467 s.

Джерела ілюстративного матеріалу

31. <https://www.dw.com/de/der-geheimdienstcoup-des-jahrhunderts/a-52350728>
32. <https://www.dw.com/uk/%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D1%82%D1%8F-%D1%8F%D0%BA-%D1%81%D1%88%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%84%D1%80%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D1%85%D0%BE%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BF%D1%96%D0%B2-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83/a-52357096?maca=uk-Twitter-sharing>
33. <https://www.dw.com/de/die-kalte-nacht-an-der-grenze/a-52593879>
34. <https://www.dw.com/uk/%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B4-13-%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F%D1%87-%D0%BC%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2->

%D0%B7%D1%96%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-
%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D1%96-
%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%B7-%D1%94%D1%81/a-52594402

35. <https://www.dw.com/de/minsk-2-zwischen-scheitern-und-neustart/a-52339518>

36. <https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%BC-%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BC-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D1%81%D1%83-%D0%BF%D1%8F%D1%82%D1%8C-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D1%87%D0%B8-%D1%87%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-3/a-52343734>

37. <https://www.dw.com/de/machtausbau-im-schatten-der-corona-krise-ungarische-kommunen-unter-druck/a-53107406>

38. <https://www.dw.com/uk/%D0%BF%D1%96%D0%B4-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F%D0%BC-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%83%D1%81%D1%83-%D1%8F%D0%BA-%D1%83%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D1%94%D1%80-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%88%D0%B8%D1%80%D1%8E%D1%94-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%8E-%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%83/a-53118409>

- [illegible]

%D0%BF%D1%80%D0%BE-

%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%83-mh17-%D1%89%D0%BE-

%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE-

%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8/a-52661999

49. <https://www.dw.com/de/bundespr%C3%A4sident-ruft-zu-geduld-und-solidarit%C3%A4t-in-corona-krise-auf/a-53095031>

50. <https://www.dw.com/uk/prezydent-frn-shtainmaier-pislia-tsiiei-kryzy-svit-stane-inshym/a-53096286>

51. <https://www.dw.com/de/der-rassismus-des-ryanair-chefs/a-52474587>

52. <https://www.dw.com/uk/%D0%BE%D1%87%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA-ryanair-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D1%83%D1%94-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%83-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D1%87%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D0%BC%D1%83%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D0%B0%D0%BD/a-52477995>

53. <https://www.dw.com/de/macron-verl%C3%A4ngert-ausgangssperre-bis-11-mai/a-53112222>

54. <https://www.dw.com/uk/makron-prodovzhyv-obmezhuvalni-zakhody-u-frantsii-na-odyn-misiats/a-53112140>

55. <https://www.dw.com/de/trump-hofft-dass-putin-in-syrien-die-seite-wechselt/a-52402345>

56. [https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B
F-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B2-
%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%8E-
%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0
%B8-
%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%83%D0
%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8-
%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-
%D0%B0%D1%81%D0%B0%D0%B4%D0%B0-%D1%83-
%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97/a-52402469](https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B
F-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B2-
%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%8E-
%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0
%B8-
%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%83%D0
%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8-
%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-
%D0%B0%D1%81%D0%B0%D0%B4%D0%B0-%D1%83-
%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97/a-52402469)

57. [https://www.dw.com/de/ein-jahr-nach-der-selenskyj-wahl-die-
ukrainische-ern%C3%BCchterung/a-53196506](https://www.dw.com/de/ein-jahr-nach-der-selenskyj-wahl-die-
ukrainische-ern%C3%BCchterung/a-53196506)

58. [https://www.dw.com/uk/%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%
B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80-
%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D
0%B8%D0%B9-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5-
%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D1%87%D1%8F-
%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B9-
%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82/a-53197949](https://www.dw.com/uk/%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%
B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80-
%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D
0%B8%D0%B9-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5-
%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%87%D1%87%D1%8F-
%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B9-
%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82/a-53197949)

59. [https://www.dw.com/de/haftstrafen-im-berliner-
goldm%C3%BCnzenprozess/a-52442057](https://www.dw.com/de/haftstrafen-im-berliner-
goldm%C3%BCnzenprozess/a-52442057)

60. [https://www.dw.com/uk/%D1%81%D1%83%D0%B4-%D1%83-
%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D
1%96-%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%B2-
%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1
%96%D0%B2-100-
%D0%BA%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D
0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97-](https://www.dw.com/uk/%D1%81%D1%83%D0%B4-%D1%83-
%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D
1%96-%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%B2-
%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1
%96%D0%B2-100-
%D0%BA%D1%96%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D
0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97-)

%D0%B7%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%97-
%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8/a-52443197?maca=uk-
Twitter-sharing

61. <https://www.dw.com/de/trump-vermeidet-f%C3%BCr-einen-monat-den-shutdown/a-51361912>

62. <https://www.dw.com/uk/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%8F%D1%86%D1%8C-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%83%D0%B2-%D1%88%D0%B0%D1%82%D0%B4%D0%B0%D1%83%D0%BD-%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%83%D1%80%D1%8F%D0%B4%D1%83/a-51362064>

63. <https://www.dw.com/de/klose-wird-co-trainer-beim-fc-bayern/a-53366221>

64. <https://www.dw.com/de/deutsche-exporte-brechen-so-stark-ein-wie-seit-30-jahren-nicht/a-53367932>

65. <https://www.dw.com/de/coronavirus-was-sie-%C3%BCber-tests-wissen-sollten/a-53282496>

66. <https://www.dw.com/de/trotz-corona-new-york-schl%C3%A4ft-nicht/a-53088259>

67. <https://www.dw.com/de/deutschland-bis-2038-klimaneutral-klimawandel-experten-der-bundesregierung-empfehlen-co2-budget-sru/a-53427340>

68. <https://www.dw.com/de/kommentar-ein-jahr-wolodymyr-selenskyj-ein-pr%C3%A4sident-ohne-plan/a-53488007>

69. <https://www.dw.com/de/spaniens-reisesaison-startet-erst-im-juli/a-53546670>